

• ABANA • ADALAR • ALTINOVA • AMASRA • ANTALYA • AVANOS • AYDIN • BALÇOVA • BANDIRMA • BAYINDIR • BİLECİK • BURDUR • BURSA • ÇANKAYA • DARENDE • DENİZLİ • DİDİM • EDİRNE • ERZURUM
• GEBZE • GÖLCÜK • HATAY • ISPARTA • İSTANBUL • İZMİR • KADIKÖY • KADIRLI • KAHRAMANMARAŞ • KARŞIYAKA • KIRIKKALE • KIRŞEHİR • KOCAELİ • MALKARA • MENTEŞE • MERSİN • MEZİTLİ • MUDANYA
• MUĞLA • NİLÜFER • ODUNPAZARI • ORDU • ORTAHİSAR • OSMANCIK • OSMANGAZİ • OSMANİYE • PAMUKKALE • PENDİK • SERDİVAN • TEPEBAŞI • TOROSLAR • TRABZON • URLA • ÜRGÜP • YALOVA • YENİPAZAR

İnsanlığa bahşedilen armağan: Zeytin Ağacı

Sağlıklı Kentler, Gebze’de toplandı

“Yerel Yönetimlerin Gençlik Politikaları ve Uyuşturucu Madde ile Mücadele” konusu ele alındı.

“Tüm paydaşların uyum içinde olması lazım”

Bayındır Belediye Başkanı Ufuk Sesli, sağlıklı bir kent için SKB’nin yol haritasından yararlandıklarını söyledi.

“Birlikte daha iyi bir Didim için çalışıyoruz”

Didim Belediye Başkanı A. Deniz Atabay, “Önemli olan tüm projelerin sürdürülebilir olmasıdır” dedi.

“En kaliteli hizmeti sunmanın peşindeyiz”

Pendik Belediye Başkanı Kenan Şahin, hizmet çitalarını her an yükseltmenin peşinde olduklarını söyledi.

SAĞLIKLI BİR ŞEHİR, YEŞİLİNE SAHİP ÇIKAR.

Şehirlere sağlıklı dokunuş

www.skb.org.tr

2005

Başkan'dan

Recep ALTEPE

Türkiye Sağlıklı Kentler Birliği Başkanı
Bursa Büyükşehir Belediye Başkanı

Değerli okurlar,

Sağlıklı Kentler Birliği olarak 2015 yılının ilk buluşmasını Mayıs ayında Gebze Belediyesi'nin ev sahipliğinde gerçekleştirdik. Başta Gebze Belediye Başkanı Sayın Adnan Köşker olmak üzere konferansta emeği geçen herkese öncelikle teşekkür ederiz.

Gebze Konferansımızın ana teması "Yerel Yönetimlerin Gençlik Politikaları ve Bağımlılık ile Mücadele" idi. Bildiğiniz gibi geleceğimiz olan çocuklarımızı ve gençlerimizi tehdit eden madde bağımlılığı ile mücadele uzun süredir gündemimizdeydi. Sağlıklı bir kentin sağlıklı bireylerden oluştuğu inancıyla; hem gençlerin hem de bizlerin geleceğe umutla bakması için yerel yönetimlerin üzerine düşen görevleri ve neler yapılması gerektiğini "Yerel Yönetimlerin Gençlik Politikaları" başlığında mercek altına aldık. Konferansa katılan belediye başkanlarımız, Birliğe üye belediyelerimizin koordinatörleri il ve ilçelerinde madde bağımlılığı ve gençlere yönelik projelerini bizimle paylaştılar. Bunun yanı sıra akademisyenler ve konusunda uzman olan katılımcılarımız da madde bağımlılığı konusunda nasıl bir yol izleyebileceğimize dair bizlere bir yol haritası çizdiler. Gördüğümüz o ki bu yol uzun ve oldukça meşakkatli. Ancak bizler; kentin doktorları olan yerel yöneticiler asla bu mücadeleden taviz vermeden gerekli adımları atmamız.

Bu adımlardan en önemlisi çocuklarımızın ve gençlerimizin madde bağımlısı olmasına izin vermemek yani bağımlılığı önlemek. Eğer bunu başaramazsak gerek birey gerekse aileleri için özveri ve sabır gerektiren önemli bir süreç başlıyor. Tabi biz yerel yöneticiler için de... Konferansta; madde bağımlılığı ile mücadelede bireye gösterilecek sevginin, ailenin bilinçlendirilmesinin yanı sıra bağımlı bireyin sosyo-psikolojik yardım alması da altı çizilen diğer önemli bir konu oldu. Umarım Gebze buluşmamız üye belediyelerimiz için faydalı olmuştur.

2015 yılının ikinci Birlik buluşması ise ekim ayında Kadırlı'da olacak. "Kent ve Göç" ana temalı konferansımızda göçün kentler üzerindeki etkilerini tartışacağız. Tarih boyunca birçok göç dalgasına maruz kalan Türkiye, son dönemde Suriye'den gelen göçe teslim olmuş durumda. Göçün sosyal, kültürel ve ekonomik yönlerini ele alacağımız konferansımız, kentlerin geleceğini şekillendirirken bizlere de yol gösterecektir.

Kentli Dergimizin bu sayısının kapak konusu zeytin ağacına ayırdık. Yıllara meydan okuyarak bugünlere gelen zeytin ağacı gerek meyvesi gerekse yağı ile insanlığın hizmetinde olmuş. Sağlık ve şifa kaynağı olan zeytin, ülkemizde de hatırı sayılır bir üretime sahip. Bursa'nın da zeytin yetiştiriciliğinde önemli bir payı bulunuyor. "Ölümsüz" olarak nitelendirilen tarih boyunca çeşitli efsanelere konu olarak "kut-sallığı" dillendirilen zeytin ağacı, insanlığa sunulan büyük bir nimet. Bu nimetin bahşedildiği şanslı bir ülke olarak, bize miras kalan gelecek kuşakların bu özel emanetine hak ettiği değeri vermek için elimizden geleni yapalım.

Saygılarımla...

www.skb.org.tr

kentli dergisi 3

kentli

dergisi

İmtiyaz Sahibi

Türkiye Sağlıklı Kentler Birliği adına,
Bursa Büyükşehir Belediye Başkanı ve SKB Başkanı
Recep ALTEPE

Yayın Direktörü (Sorumlu)

Murat AR

Genel Yayın Yönetmeni

Gonca YERLİYURT

Yayına Hazırlayanlar

Yunus İhsan ŞAHİN, Mustafa SEVİM,
Muhammed Furkan YURTSEVEN, Ercüment YILMAZ

Katkıda Bulunanlar

Antalya Büyükşehir Belediyesi, Bursa Büyükşehir Belediyesi,
İstanbul Büyükşehir Belediyesi, İzmir Büyükşehir Belediyesi,
Mersin Büyükşehir Belediyesi, Trabzon Büyükşehir Belediyesi,
Burdur Büyükşehir Belediyesi, Gebze Büyükşehir Belediyesi, Avanos
Belediyesi, Bandırma Belediyesi, Pamukkale Belediyesi,
Malkara Belediyesi, Menteşe Belediyesi, Çankaya Belediyesi,
Pendik Belediyesi, Mudanya Belediyesi, Karşıyaka Belediyesi, Nilüfer
Belediyesi, Odunpazarı Belediyesi, Osmangazi Belediyesi,
Osmaniye Belediyesi, Tepebaşı Belediyesi, Toroslar Belediyesi,
Serdivan Belediyesi, Bayındır Belediyesi, Didim Belediyesi

Editör

Nagihan GÖRKEN

Grafik Tasarım

Mehmet TÜZ

Danışma Kurulu

Erdem SAKER, Prof. Dr. Handan TÜRKÖĞLÜ,
Prof. Dr. Nilüfer AKINCITÜRK, Prof. Dr. Barış MATER,
Prof. Dr. Cengiz GİRİTLİOĞLU, Prof. Dr. Hasan ERTÜRK,
Prof. Dr. Feza KARAER, Prof. Dr. Ünal ALTINBAŞ,
Prof. Dr. Nadir SUGUR, Prof. Dr. Cengiz TÜRE, Doç. Dr. Emel İRGİL,
Doç. Dr. Alpaslan TÜRKAN, Araş. Gör. Mukaddes SÜRER

Yapım

Bursa Kiraz Halkla İlişkiler Ltd. Şti.
Kükürtlü Mah. Cevizli Sok. No: 1/6 Osmangazi / Bursa
Tel: 0224 232 20 40 • www.kiraziletisim.com

Baskı

Akmat A.Ş.
Organize Sanayi Bölgesi AOS Bulvarı
2. Sok. No: 11 Nilüfer/Bursa

Türkiye Sağlıklı Kentler Birliği

Tayakadın Mah. Doyuran Sok. No: 13 Osmangazi/Bursa
0224 235 23 99
www.skb.org.tr • skb@skb.org.tr

Yıl 6 • Sayı 20 • Temmuz - Ağustos - Eylül 2015

Yerel, süreli yayın.

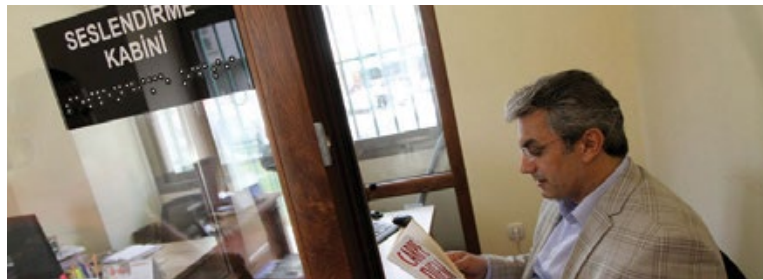
ISSN 2146-0566

Türkiye Sağlıklı Kentler Birliği resmi yayın organı olan
Kentli Dergisi basın meslek ilkelerine uymayı taahhüt eder.
Dergimizde yer alan yazı ve makaleler kaynak gösterilerek
yayınlanabilir. Makalelerin sorumluluğu yazarına aittir.
Türkiye Sağlıklı Kentler Birliği'nin ücretsiz yayınıdır.
Üç ayda bir yayınlanır.

YENİDEN KULLANALIM, GERİ DÖNÜŞTÜRELİM

Çevreye yapabileceğiniz en kolay katkı, okunmuş dergi ve
gazetelerin geri dönüştürülmesidir. Sağlıklı Kentler Birliği,
Kentli Dergisi okurlarını ağaç kesimlerini azaltmak için kendi
yakın çevrelerinde de geri dönüşümü teşvik etmeye çağırıyor.

Evdeki engeller kalkıyor

Antalya Büyükşehir Belediyesi, Engelsiz Evler Projesi ile
engelli vatandaşların evlerindeki engelleri ortadan kaldırıyor.

36

Bursa'nın karbon ayak izi belirleniyor

Bursa Büyükşehir Belediyesi, daha sağlıklı bir kent hedefiyle
karbon ayak izinin hesaplanması ve İklim Değişikliği
Eylem Planı'nın hazırlanması çalışmalarına başladı.

37

Marmara Denizi'ne bir damla atıksu akmayacak

İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından yapılan
Silivri, Selimpasha ve Çanta İleri Biyolojik Atıksu
Aritma Tesisleri tamamlandığında Marmara
Denizi'ne bir damla atıksu akmayacak.

38

"Yenilenebilir enerji" için İzmir'de buluştular

İzmir Büyükşehir Belediyesi'nin de yer aldığı CITYFIELD projesi
kapsamında 9 ülkenin uzmanları İzmir'de bir araya geldi.

39

Çankaya, temizlikte Avrupa kalitesini yakalıyor

Çankaya Belediyesi, katı atıkların ve çöplerin
toplanarak çöp döküm alanına nakli ile ilgili "Yeni
Sistem Çöp Konteyneri" uygulamasını başlattı.

48

Görme engellilere 'gönüllü' dopingi

Karşıyaka Belediyesi, Görme Engelliler Kütüphanesi için
Mahalle Merkezlerini seferber etti. Her ay 100 kadın, görme
engellilerin ihtiyaç duydukları kitapları sesli olarak okuyacak.

49

Bu sayıda

Sağlıklı Kentler Birliği Gebze'de Toplandı	8
DSÖ Kupio'da toplandı	14
Çevreye duyarlı nesiller için	17
Danışma Kurulu toplantısı yapıldı	18
Üyeler, Çevreci Tesis Ödülleri için toplandı	18
Sağlıklı Şehirler En İyi Uygulama Ödülü 2015	19
SKB'den "Let's do it" etkinliği	19
"Kent'in tüm paydaşlarının uyum içinde olması lazım"	20
Evsel atık yağlar doğayı zehirlemesin	24
Bandırma güne sporla başlayacak	24
Minik öğrencilerle fidan dikti	24
500 geri dönüşüm kutusu dağıtıldı	25
Halk bilgilendiriliyor	25
Akbük kıyılarını temizliyor	25
Mudanya'da camlar geri dönüşecek	26
Atık yağları topladılar, ödülleri kaptılar	26
Alzheimer hasta konuk evi açıldı	26
8 asırlık zeytin ağacı yeniden canlanacak	27
Tıbbi atık sterilizasyon tesisi kuruluyor	27
Diktikleri fidanlara isimlerini verdiler	27
İnsanlara bahşedilen armağan: Zeytin Ağacı	28
"Birlikte daha iyi bir Didim için çalışıyoruz"	32
Evdeki engeller kalkıyor	36
Bursa'nın karbon ayak izi belirleniyor	37
Marmara Denizi'ne bir damla atıksu akmayacak	38
"Yenilenebilir enerji" için İzmir'de buluştular	39
Gürültü haritası çıkarılıyor	40
Daha temiz deniz için...	40
Yeni yaşam alanı EYOF 2011 hatıra parkı	41
Trabzon'un gürültü kirliliği haritası hazırlanıyor	41
"İlçemize en kaliteli hizmeti sunmanın gayreti içerisindeyiz"	42
Çankaya bu imzayla AB'ye girdi	48
Görme engellilere 'gönüllü' dopingi	49
En prestijli bahçeler ödüllendirildi	50
Engelleri at binerek aşılıyorlar	51
133 Ülkeyle aynı anda temizlik	51
Bilim, teknoloji ve sanayi şehri: Gebze	52
Yaşayan şehirler	54
Uzun yaşamın kutsallığı: Zeytin ağacı	56
Kesmeyin, NAKLEDİN...	58
GDO'ya bilimsel yaklaşım	60

Murat ARTürkiye Sağlıklı Kentler Birliği
Müdürü

Sağlık ve şifa kaynağı: Zeytin ağacı

Merhaba,

Kentli Dergimizin yeni sayısının kapak konusunu zeytin ağacı olarak belirledik. Ölümsüzlüğün yakıştığı zeytin ağacı... Zeytin ağaçlarının 300-400 yıllık ömrü olsa da 2 bin, 6 bin yaşında olanları da var. Zeytin ağacı ömrünü tamamlasa bile gövdesinden yeniden filiz vererek, yine yeniden doğuyor... Bu nedenle de tarih boyunca hep "ölümsüz" olarak nitelendiriliyor.

Zeytin ağacının anavatanın Ön Asya ve Kuzey Afrika olduğuna dair varsayımlar bulunuyor. Dünya zeytin üretiminin yaklaşık yüzde 90'ı Akdeniz havzasında gerçekleştiriliyor. Belki de bu yüzden zeytin demek biraz da Akdeniz demek. İspanya, İtalya, Yunanistan, Türkiye, Fas, Tunus, Suriye zeytin üretiminde önde gelen ülkeler arasında ve İspanya bu ülkeler içinde lider. Zeytin üreten ülkeler aynı zamanda zeytinyağı tüketiminde de önde geliyor. Ancak bu hususta Türkiye yıllık kişi başına 2 litre tüketimle maalesef diğer ülkelerin gerisinde kalıyor. Diğer zeytin üreticisi ülkelerde tüketilen zeytinyağı miktarı 24 litre ile 8 litre arasında değişiyor. Türkiye'nin sahip olduğu bu potansiyeli daha etkili kullanmasını temenni ederken, zeytin ağaçlarının yaştırılması da sağlıklı kentler anlamında önemli.

Sağlıklı Kentler Birliği olarak Dünya Sağlık Örgütü'nün yıllık toplantısına katılmak üzere Finlandiya'ya gittik. Finlandiya'nın Kuopio kentinde gerçekleştirilen toplantıya Birliğimize üye Kadıköy, Yalova, Karşıyaka, Tepebaşı, Denizli, Gölcük, Nilüfer ve Çankaya Belediyeleri'nden temsilciler

de katıldı. Sağlık açısından kent sorunlarının ele alındığı, yapılan çalışmaların ve uygulamaların paylaşıldığı konferansta sektörlerarası iletişim, etkileşim ve eylemler de anlatıldı. Konferansta ayrıca 6. Faz'a üyelikleri kabul edilen Tepebaşı, Gölcük ve Yalova Belediyeleri'ne de sertifikaları takdim edildi.

Bildiğiniz gibi Mayıs ayında Gebze Belediyesi'nin ev sahipliğinde siz değerli üyelerimizle bir araya gelerek yerel yönetimlerin gençlik politikalarını ve madde bağımlılığı konusunu konferansımızda masaya yatırdık. Özellikle madde bağımlılığı konusunda çok önemli şeyler öğrendik ve örnek uygulamalarla gurur duyduk. Çocuklarımızın ve gençlerimizin geleceği için yerel yönetim politikalarının ne kadar önemli ve etkili olduğunu da böylece bir kez daha görmüş olduk. Başta Gebze Belediye Başkanı Sayın Adnan Köşker olmak üzere konferansta emeği geçen herkese öncelikle teşekkür ederiz. Ayrıca madde bağımlılığı ile mücadele konusunda farkındalık yaratmak için Bursa'dan Gebze'ye pedal çeviren Uludağ Bisiklet Topluluğu ile Sağlıklı Kentler Birliği'ni bir araya getiren Danışma Kurulu üyelerimize ve elbette pedal çeviren Uludağ Bisiklet Topluluğu'na teşekkür ederiz.

2015 yılının ikinci Birlik buluşması Kadirli'de yapılacak. Kadirli Belediyesi'nin ev sahipliği yapacağı toplantının konusu ise son günlerde etkilerini daha da yakından hissettiğimiz "Kent ve Göç" olacak.

Gelecek sayımızda görüşmek üzere, sağlıklılıkla kalın...

Sağlıklı şehir, sağlıklı insan gibidir

Mutludur	Hevesi vardır
Huzurludur	Gücü vardır
Planları vardır	Bilinci vardır
Güvendedir	Heyecanları vardır
Sever	Bakımlıdır
Sevildiğini hisseder	Temizdir
Sorumluluklarını bilir	Güler yüzlüdür
Haklarını bilir	Saygılıdır
Çalışır	Koşar
Üretir	Yürür
Paylaşır	Fark yaratır
Katılımcıdır	Ruhunu ve bedenini besler
Yüreklidir	Değer bilir
Geçmişine sahip çıkar	Değeri bilinsin ister
Geleceğini kurgular	Sevgiyle beslenir
Hedefi vardır	Saygıyla büyür

2005

Sağlıklı Kentler Birliği Gebze’de toplandı

DSÖ Avrupa Sağlıklı Şehirler Ağı'nın Türkiye’de yaygınlaştırılması için kurulan Sağlıklı Kentler Birliği tarafından “Yerel Yönetimlerin Gençlik Politikaları ve Uyuşturucu Madde ile Mücadele” başlıklı konferans ve 22. Olağan Meclis Toplantısı Gebze Belediyesi’nin ev sahipliğinde gerçekleşti.

Gebze Belediyesi’nin ev sahipliğinde yapılan toplantı öncesinde davetlilere, Bursa Büyükşehir Belediyesi’nce hazırlanan ve kentin tarihiyle doğal güzelliklerini ele alan ‘Elimde Sazım Bursa’da Gözüm’ isimli klip çalışması gösterildi. Gebze tanıtım filmine yer verilen toplantıda, Gebze Belediyesi tarafından hazırlanan Çanakkale zaferinin 100. yılına özel “1 Nefes Vatan” isimli klip katılımcılarla paylaşıldı. Toplantının ev sahipliğini yapan Gebze Belediye Başkanı ve Sağlıklı Kentler Birliği Encümen Üyesi Adnan Köşker, Sağlıklı Kentler Birliği üyelerini ağırlamaktan duyduğu memnuniyeti dile getirdi. Türkiye’yi

esir alan çarpık kentleşmenin sağlıklı şehir kavramını iyice netleştirdiğini söyleyen Köşker, şehirlerin var oluş amacının hayatı kolaylaştırmak fakat bununla birlikte insanları mutlu etmek olduğunu vurguladı. Köşker, Gebze halkını memnun etmenin en büyük projeleri olduğunu kaydetti.

Gerekli adımları atıyoruz

Sağlıklı Kentler Birliği Başkanvekili ve Gölçük Belediye Başkanı Mehmet Ellibeş ise sağlıklı bireyler için sağlıklı kent oluşumunun vazgeçilmez unsur olduğunu ifade ederek Birlik olarak üye belediyeleri bu konuda sürekli bilgilendirdiklerini, her türlü altyapı desteğini verdiklerini anlattı.

Bursa Büyükşehir Belediyesi ve SKB Başkanı Recep ALTEPE

Gebze Belediye Başkanı Adnan KÖŞKER

Birliğin sağlıklı kent oluşumunda üye belediyeler arasında senkronize uyumluluk sağladığını vurgulayan Ellibeş, geleceğe daha umutla bakabilmek, sağlıklı bireylerin yetişmesine katkıda bulunmak için gerekli tüm adımları attıklarını belirtti.

5 belediye

6. faz kapsamına alındı

Ellibeş konuşmasında Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) Avrupa Sağlıklı Şehirler Ağı’nın 6. Fazı’na da değinerek Bursa ve İzmir Büyükşehir Belediyeleriyle Gölçük, Nilüfer ve Burdur belediyelerinin DSÖ’nün yetkili kurullarınca yapılan değerlendirmelerin ardından faz kapsamına alındığını açıkladı. Ellibeş, diğer belediye başvurularının değerlendirildiğini ifade etti. Ellibeş’in konuşmasından sonra Sağlık Bakanlığı Tütün ve Diğer Bağımlılık Yapıcı Maddelerle Mücadele Daire Başkanı Dr. Sertaç Polat, Uyuşturucuyla Mücadele Acil Eylem Planı hakkında Birlik üyelerini bilgilendirdi.

Kombine hareket edilmeli

Açılış konuşmalarında son olarak söz alan Kocaeli Vali Yardımcısı Aziz İnci de uyuşturucuyla mücadele edebilmek için dünya ve Türkiye’de seferberlik anlayışıyla kombine hareket edilmesi gerektiğini kaydetti. En tehli-

Gölçük Belediye Başkanı/ SKB Başkan Vekili Mehmet ELLİBEŞ

keli 3 problemden birinin uyuşturucu olduğunu, bunun tüm dünya ülkeleri tarafından kabul gördüğünü ifade eden İnci, Türkiye’de uyuşturucuyla mücadele kapsamında tüm illerde kurullar oluşturduklarını hatırlattı. Açılış konuşmalarının ardından 22. Olağan Meclis Toplantısı’na geçilerek Encümen ve Plan Bütçe Komisyonu üyeleri seçimleri yapıldı. Toplantıda ayrıca Tarsus Belediyesi’nin Birlik’ten ayrılma kararı açıklanırken, Mezitli, Darıca, Osmaniye, Malkara, Bilecik, Edirne belediyeleri ile Erzurum Büyükşehir Belediyesi’nin SKB üyeliği kabul edildi. Böylece SKB’nin üye belediye sayısı 55’e çıkmış oldu. Ayrıca Sağlıklı Kentler Birliği’nin 2015 yılı ikinci konferansının Osmaniye’nin Kadiri ilçesinde yapılmasına karar verildi.

Çok iyi planlama yapılmalı

“Yerel Yönetimlerin Gençlik Politikaları ve Uyuşturucu Madde ile Mücadele” konferansının ilk oturumunda Acıbadem Üniversitesi Tıp Fakültesi Öğretim Üyesi ve Yeniden Sağlık ve Eğitim Derneği Kurucusu ve Başkanı Prof. Dr. Kültegin Ögel söz aldı. Ögel, “Madde Bağımlılığı ile Çalışmada Bilimsel ve Pratik İlkeler: Neyi, Ne Zaman, Nasıl, Nerede, Neden ve Kiminle Yapmalıyız?” konularında bilgi verdi. Ögel, her madde kullananın ba-

Kocaeli Vali Yardımcısı Aziz İnci

ğımlı olarak nitelendirilemeyeceğini ifade ederek, bu konunun kullanım, sorunlu kullanım ve bağımlılık olmak üzere 3 kategoride ele alınabileceğini söyledi. Kullanımda önlemenin, sorunlu kullanımda müdahalenin, bağımlılıkta ise yoğun müdahalenin söz konusu olduğunu belirten Ögel, kullanım ve sorunlu kullanımın önüne geçildiği takdirde bağımlılığın önlenilebileceğine işaret etti. Ögel, bağımlı beyin yapısının farklı olduğunu bu nedenle bağımlılığın sadece sevgi göstererek ya da iş bularak düzelmeyeceğini kaydederek, sosyo-psikolojik tedaviye de ihtiyaç olduğunu dile getirdi.

Acıbadem Üniversitesi Tıp Fakültesi Öğretim Üyesi / Yeniden Sağlık ve Eğitim Derneği Kurucusu, Başkanı Prof. Dr. Kültegin ÖGEL

Belediyelerin ya önleme ya da müdahale için çalışması gerektiğine işaret eden Ögel, hepsini bir arada yapmanın zor olduğunu, bu konuda çok iyi bir planlama yapılmasının önemli olduğunu söyledi.

Bursa'ya "İlk İletişim Merkezi"

Ögel'in konuşmasından sonra Bursa Kamu Hastaneler Birliği Genel Sekreteri Prof. Dr. Rüstem Aşkın'ın oturum başkanlığını yaptığı, "Uyuşturucu Madde ile Mücadele Yöntemleri" başlıklı ikinci oturuma geçildi. Oturumun ilk konuşmacısı olan Gebze İlçe Emniyet Müdürü Güner Yılmaz, Gebze'de uyuşturucu madde ile mücadele konusunda emniyetin çalışmalarını anlatırken, Bursa Devlet Hastanesi AMATEM'den Dr. Elif Aktan Mutlu, madde bağımlılığı ve korunma yollarını yaptığı sunumla katılımcılarla paylaştı.

Yeşilay Genel Müdür Yardımcısı Cihan Samancı, uyuşturucu ile mücadelede Yeşilay'ın rolünü yaptığı sunumla katılımcılara anlatırken Bursa Em-

niyet Müdürlüğü KOM Şube Müdür-lüğünden, Bursa TUBİM İl Temsilcisi Hasan Uyar da uyuşturucu ile mücadele ve yerel yönetimler konusunda bilgiler verdi. Uyuşturucu ile mücadelede arz ve talebin azaltılmasıyla başladığını söyleyen Uyar, Türkiye'nin 'yakalama' boyutunda önemli bir ülke olduğunu kaydetti. Uyar, madde bağımlılığını önlemeye yönelik eğitim programlarıyla Bursa'da 160 bin kişiye ulaştıklarını belirterek, "Her ilde uyuşturucu ile mücadele koordinasyon kurulu var. Hatta ilçelerde de bu kurullar oluşturuldu. Yerel yönetimlerin bu çalışmalarda etkin olarak yer alması önemli. Eğitim, sosyal faaliyetler ile tedavi ve rehabilitasyon alanında yerel yönetimler aktif olarak yer alabilir" dedi. Oturumun son konuşmacısı olan Bursa Denetimli Serbestlik Müdürlüğünden Mustafa Tamer Şahin ise madde bağımlılığı ve denetimli serbestlik konusuna değindi. Konferansın ilk günündeki teknik gezide Eskişehir Kalesi, Osman Hamdi Bey Müzesi ziyaret edilerek "Sağlık

için Yeşil Pedal Turu" ve Körfez turu yapıldı.

Yol haritası belirlenmeli

Toplantının ikinci günü Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Anabilim Dalı Öğretim Üyesi ve Sağlıklı Kentler Birliği Danışma Kurulu Üyesi Doç. Dr. Alpaslan Türkkan'ın oturum başkanlığını yaptığı, "Yerel Yönetimler ve Uyuşturucu Madde ile Mücadele 1" konu başlıklı üçüncü oturumla başladı. İlk olarak söz alan Gebze Belediye Başkanı Adnan Köşker, "Vizyon 2023 Gebze" konulu sunumunu gerçekleştirdi. Köşker'in ardından Pendik Belediye Başkanı Dr. Salih Kenan Şahin ise "Yerel Yönetimlerin Gençlik Politikaları, Bağımlılıkla Mücadele" konusuna değindi. Şahin, bağımlılıkla mücadelede koruma, önleme, tedavi, rehabilitasyon ve uyum konularında yerel yönetimlerin görev alabileceğine işaret ederek, bilinçlendirme ve eğitim kapsamında tüm belediyelerin gençlere ve ailelerine yönelik eğitimler düzenlediğini söy-

ledi. Bağımlılığı önlemede tek başına efsunlu bir reçetenin bulunmadığını ifade eden Başkan Şahin, her fırsatın değerlendirilerek bağımlılığa giden yolun daraltılması gerektiğini dile getirdi. Şahin bağımlılığın giriş kapısının sigara olduğunu belirterek, sadece gençlere ve ailelere değil esnafından kantincisine kadar çocuklarla ilgili her kesimi içine alan bir yol haritası belirlenmesinin önemli olduğunu vurguladı.

Yine belediyelerin kültür müdürlüklerinin gençlik ve sosyal faaliyetlerle ilgili bir yol haritası çıkarması gerektiğine değinen Şahin, SKB'ye de bu anlamda çok önemli görevler düştüğünü dile getirdi. Oturumun üçüncü konuşmacısı Gaziantep Büyükşehir Belediyesi Oya Bahadır Yüksel Tedavi ve Rehabilitasyon Merkezi'nden Dr. Cenk Yancar'dı. Yancar, Gaziantep Büyükşehir Belediyesi'nin ergen bağımlılar üzerindeki çalışmaları hakkında

kısa bir film izleterek katılımcılara bilgiler verdi. ODTÜ Mimarlık Fakültesi Şehir ve Bölge Planlama Bölümü'nden Dr. Müzeyyen Anıl Şenyel de oturumun son konuşmacısı olarak "Kentsel Çevre Kalitesinin Madde bağımlılığına Etkisi" sunumunu gerçekleştirdi.

Konferansın son oturumu "Yerel Yönetimler ve Uyuşturucu Madde ile Mücadele 2" başlığı altında ve Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı

Anabilim Dalı emekli Öğretim Üyesi ve Sağlıklı Kentler Birliği Danışma Kurulu Üyesi Doç. Dr. Emel İrgil'in oturum başkanlığında yapıldı. Oturumda Odunpazarı Belediye Meclis Üyesi Prof. Dr. Gülten Seber "Madde ve Biz", Denizli Büyükşehir Belediyesi Çevre Koruma ve Kontrol Daire Başkanı Naciye Kapukıran "Sağlıklı Yaşam", İzmir Büyükşehir Belediyesi'nden Dilek Zorlu "Önder Aileler Projesi" ve Çankaya Belediyesi Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğünden Salime Tarıkci ise "Özgürlük Varsa Bağımlılık Yoktur" konulu sunumlarını katılımcılarla paylaştı.

SKB üyeleri öncü olmalı

Son oturumun ardından konferansın kapanış konuşmasını Bursa Büyükşehir Belediyesi ve Sağlıklı Kentler Birliği Başkanı Recep Altepe yaptı. Kapanış konuşmasından önce katılımcılara Bursa Büyükşehir Belediyesi

tarafından hazırlanan "Daha dün çokcukken" filmi gösterildi.

Altepe yaptığı kapanış konuşmasında uyuşturucu ve madde bağımlılığı konusunda Birlik üyesi belediyelerin sahada daha aktif rol alması gerektiğini söyledi. Uyuşturucu ve madde bağımlılığının sağlıklı kentlerle birlikte Türkiye'nin geleceğini tehdit ettiğinin altını çizen Altepe, şehirler gelişirken toplumsal barışın da sağlanması gerektiğini, insanların huy değişiminin zor olduğunu kaydederek kötü hayat şartlarının iyileştirilmesi anlamında Birlik üyesi belediyelerin öncü olması gerektiğini dile getirdi.

Altepe, son düzenlemelerle büyükşehir belediyelerinin nüfusun tamamına yakınına yönetir hale geldiğini, SKB'nin sloganı olan 'Şehirlerin doktoru belediye başkanlarıdır' cümlesinin fiilen hayat bulduğunu ifade ederek, "Bu kapsamda yapılması gereken, teorik eğitimin ardından

sahaya inmek ve doneleri uygulamaya dökmek. Artık sahada olmamız, Türkiye'ye öncülük yapmamız gerekiyor. Biz örnek olalım ki bu iş yürüsün" dedi.

Hayat kalitesini artırmalıyız

SKB'nin gün geçtikçe güçlendiğini, Erzurum ve Bilecik gibi yeni büyükşehir il ve ilçe belediyelerinin Birlik üyesi olmak için meclis kararları aldığını belirten Altepe, tazelenen kanla birlikte daha da aktif rol üstlenecek Birliğin uyuşturucu ve madde bağımlılığıyla ilgili sahada da sonuç odaklı çalışması gerektiğini vurguladı. Başkan Altepe, "Türkiye fiziki olarak yükseliyor fakat yine de bu konuda almamız gereken çok mesafe var. Özellikle eğitim seviyemiz çok düşük. Şehirler sağlıklı gelişirken, madde bağımlısı insanların da rehabilite edilmesi, hayat kalitemizin yükseltilmesi gerekiyor. Bunu da inşallah Birlik üyesi belediyeler olarak

birlikte gerçekleştireceğiz. Onun için varız. İnşallah Türkiye'ye öncü olacağız" diye konuştu.

Kapanış konuşmasının ardından toplantı sona erdi.

Bursa'dan Gebze'ye pedal çevirdiler

Konferans kapsamında ayrıca gençlerin uyuşturucuya olan yönelimine

dikkat çekmek amacıyla Uludağ Üniversitesi Bisiklet Topluluğu'ndan 15 gönüllü Bursa'dan Gebze'ye pedal çevirdi. Uludağ Üniversitesi'nden Bursa Büyükşehir Belediye Başkanı ve Sağlıklı Kentler Birliği Başkanı Recep Altepe tarafından verilen startla uyuşturucunun sonu ölümlerle biten bir yolculuk olduğunu vurgulamak amacıyla Bursa'dan Gebze'ye doğru yola çıkan Uludağ Üniversitesi Bisiklet Toplu-

luğu güzergah üzerinde bulunan üye belediyelerden Nilüfer, Osmangazi, Yalova ve Altınova Belediye Başkanlarını ziyaret ederek flamalarını teslim ettiler. Ardından Gebze'ye ulaşan grubu Gebze Belediye Başkanı Adnan Köşker karşıladı. Köşker'e flama teslim edildikten sonra konferansa katılan katılımcılarla kısa bir bisiklet turu düzenlendi.

DSÖ Avrupa Sağlıklı Şehirler Ağı Kuopio'da toplandı

Dünya Sağlık Örgütü Avrupa Sağlıklı Şehirler Ağı, yıllık toplantısında "Sağlıklı Kentler için Politik Seçenekler" konusunu ele aldı.

Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) Avrupa Sağlıklı Şehirler Ağı 2015 yılı toplantısını Finlandiya'nın Kuopio kentinde gerçekleştirdi. 24-26 Haziran 2015 tarihlerindeki toplantıya 33 ülke 59 şehirden 271 kişi katıldı. Ana teması "Sağlıklı Kentler için Politik Seçenekler" olan toplantıda 62 sunum katılımcılarla paylaşıldı. Toplantıya Türkiye'den Kadıköy, Yalova, Karşıyaka, Tepebaşı, Denizli, Gölcük, Nilüfer ve Çankaya Belediyelerinden temsilciler katıldı.

Sektörlerarası eylemler

Dünya Sağlık Örgütü Avrupa Bölge Sorumlusu Agis D.Tsouros, toplan-

tının açılış konuşmalarında hükümetlerin devreye girmesinin önemini ve global boyutta sağlığa değindi.

Kanada'dan Christine McLaren'in "Mutlu Şehirler" sunumuyla başlayan toplantının ilk oturumunun konusu "Diğer Sektörlere Nasıl Ulaşılmalı, Sektörlerarası Eylemler" oldu.

Oturumda Finlandiya Eastern Üniversitesi'nden Ilkka Vohlonen "Öncelikler Nasıl Belirlenmeli, Şehir Sağlığını Geliştirmek için Sektörlerarası Hangi Eylemler Hazırlanmalı" adlı sunumunda sağlığın maliyet değil, yatırım olduğuna işaret ederken, İtalya Udine Belediye Başkanı Furio Honsell, "Kentlerimizin Yaşlı Dostu Olup Ol-

madığını Nerden Biliriz?" konusunda Udine'de yaptıkları çalışmalar hakkında bilgiler verdi. İrlanda Sağlıklı Şehirler Ağı'ndan Fiona Donovan "Halk Sağlığının Yerel Yönetimle Entegrasyonu" üzerine yaptığı sunumda Sağlık 2020 hedefine ulaşmak için 64 projeleri olduğunu söyledi. İngiltere'den Sandra Davies de "Halk Sağlığının Yerel Yönetimle Entegrasyonu" konusunda kentlerin sağlık açısından sorunlarını incelediklerini en çok cilt kanserine rastladıklarını dile getirerek, bu konuda toplumu bilinçlendirerek kanseri en aza indirmeyi başardıklarını kaydetti. Oturumun son konuşmacısı Finlandiya'dan

Leo Kosonen ise "Sağlıklı Kentin, Kentsel Dokusu" adlı sunumunda Kuopio'daki çalışmaları anlatarak, yürüyen bir şehir oluşturmaya çalıştıklarını bildirdi.

Kentlerin halk sağlığı politikaları

Başkanlığını Türkiye Sağlıklı Kentler Birliği Müdürü Murat Ar'ın yaptığı "Halk Sağlığı Meselelerinde Yenilikçi Yaklaşım Örnekleri" başlıklı oturumda ilk söz alan Martin Smith, "Liverpool Örneğinde İşyerindeki Sağlıkta İşletme Odaklı Yaklaşım" konulu sunumunda, Liverpool'da işe gelme oranlarındaki azalmalarla ilgili çalışmaları katılımcılarla paylaştı.

İrlanda'dan Fiona Donovan "Alkol Kaynaklı Zararın Önlenmesi ve Azaltılması için Eylem Planı" sunumuyla ülkelerinde yapılan çalışmalar hakkında bilgiler verdi.

Günün son oturumu "DSÖ'nün Sağlık için Geliştirdiği Tüm Politikalar için Geçerli El Kitabındaki Sağlık Eğitimi Hazırlığı" başlığıyla yapıldı. Oturumda İsveç'ten Jolanda Van Vliet "Sağlıkta Eşitlik için Östergötland Modeli; Birey, Çevre ve Toplu Etkileşim" ve Bjarne Stenquist ise "Sosyal Açından Sürdürülebilir Gelecek için Malmö Yol Yönetimi" sunumlarını gerçekleştirdiler.

Finlandiya'dan uygulama örnekleri

Konferansın ikinci gününde "Sağlığın Gelişimindeki Yerel Yönetimlerin Rolü, Bunlara Örnek Olarak Tüm Politikalarda Sağlık için Sektörlerarası Yönetişim Finlandiya Örneği" konuşuldu. Finlandiya Sosyal İşler ve Sağlık Bakanlığı'ndan Taru Koivisto "Belediyelere Devlet Desteği" konusunda sunum gerçekleştirerek gelişme ve kalkınma için STK'ların önemine değindi. "Tüm Politikalarda Sağlığın İzlenmesi ve Değerlendirilmesi" konusunda sunum yapan Finlandiya'dan Sağlık ve Refah Milli Enstitüsü'nden Kirsu Wiss, Teaviisari diye bir sistemleri olduğunu bu sistemle belediyelerin ilerleyişini takip ettiklerini söyledi.

"Refah ve Sağlık Yönetimi: Avantajları, Dezavantajları ve Örnekler" konulu oturumda Finlandiya Ylojarvi Belediye Meclis Üyesi Minna Sorsa'nın "Refah ve Sağlık: Yerel Karar Mekanizması" konulu sunumunun ardından Sosyal İşler ve Sağlık Fin Federasyonu'ndan Paivi Kiiskinen "STK'ların Rolü İşbirliği Deneyimleri" sunumunda 500 bin gönüllü çalışanları, 1.3 milyon üyeleri ve 21 bin çalışanları olduğunu kaydetti. Oturumun son konuşmacısı olan Imatra Belediyesi Koordinatörü Tuija Ylitörmanen ise "Refah ve Sağlık Gelişimindeki Eşgüdüm Uygulamaları Nasıl" konulu sunumunu gerçekleştirerek, birçok konuda komisyon kurduklarını dile getirdi.

Obezite için önlemler

DSÖ Avrupa Bölge Sorumlusu Agis D.Tsouros, "Fiziksel Faaliyetler, 2016-2025 Sağlık Stratejisi için Yeni DSÖ Avrupa Fiziksel Faaliyeti" konulu sunumunda Avrupa'da çocukların kilolu olduğunu bu durumun daha da kötüye gittiğine işaret etti. Bunun için harekete geçme zamanının geldiğini vurgulayan Tsouros, bisiklet yollarının yapılması, bisikletlerin konabileceği tren ve otobüslerin olması gerektiğini anlattı.

Konferansın diğer oturumlarında başta çocuklardaki obezite sorunu olmak üzere çocuklara spor yapma alışkanlığının kazandırılması, halkın ücretsiz spor yapması ve sağlıklı yaşam şartlarının oluşturulması, yoksulluk, sağlıkta eşitsizliği azaltma programları ve uygulamaları, teknolojinin sağlık alanındaki önemi ile hastane bahçelerinde ve çevresinde sigara içimini önleme konusundaki uygulamalar katılımcılarla paylaşıldı.

Türkiye'den örnek uygulamalar

Toplantıya Türkiye'den katılan belediyelerin temsilcileri de paralel oturumlarda sunumlarını gerçekleştirdiler. Denizli Büyükşehir Belediyesi'nden Berna Yılmaz "Sağlıklı Yaşlanma", Tepebaşı Belediyesi'nden Uğur Erden "Hayata İyi Bir Başlangıç" konulu sunumlarını yaparken, Gölcük Belediyesi'nden Dr. Metin Şentürk "Türkiye Yönetişim, Kent Konseyi, Belediye ve Üniversite İşbirliği: Gölcük Vizyonu 2023" konulu sunumunu dinleyicilerle paylaştı. Berna Yılmaz, sunumunda Denizli Büyükşehir

Belediyesi'nin yaşlı nüfusa yönelik hazırladıkları eylem planı ve programları anlattı. Dr. Metin Şentürk ise özellikle Gölcük'te yaşanan deprem sonrası belediyenin, üniversite ve kent konseyi ile birlikte hazırladıkları projeleri katılımcılara aktardı.

Kuopio şehrinde teknik gezinin de yapıldığı konferansta 6. Faz'a üyelikleri kabul olan belediyelere sertifikaları verildi. Türkiye'den üyeliği kabul edilen Tepebaşı, Gölcük ve Yalova Belediyelerine sertifikalarını DSÖ Avrupa Bölge Sorumlusu Agis D.Tsouros verdi.

Çevreye duyarlı nesiller için...

Sağlıklı Kentler Birliği çevre konusunda farkındalık yaratmak amacıyla, Dünya Çevre Günü'nde düzenlediği etkinlikte çocuklarla bir araya geldi.

1972 yılında İsveç'in Stockholm kentinde yapılan Birleşmiş Milletler Çevre Konferansı'nda alınan bir kararla, 5 Haziran tarihi "Dünya Çevre Günü" olarak kabul edilmiştir. Sanayileşmenin etkisiyle hızla genişleyen şehirlerdeki değişen koşullar günümüzde çevre sorunlarının artmasına sebep olmuştur.

Bütün ülkelerin ortak sorunu haline gelen çevre kirlenmesi, günümüzde insan sağlığını tehdit eder boyutlara ulaşmıştır. Bu sorunlar karşısında çevre konusunda duyarlılığın artırılması, gerekli önlemlerin alınması ve örnek teşkil edecek uygulamaların hayata geçirilmesi için önemli adımlar atılmaktadır. Ülkemizde bu bilince sahip yerel yönetimler Sağlıklı Kentler Birliği çatısı altında çevresel konularda sorunlarla mücadele etmek amacıyla çocuk yaştan itibaren bilinçlendirme çalışmaları başlatarak farkındalık kazanmaktadırlar. Sağlıklı Kentler Birliği çevre konusunda farkındalık oluşturmak için, Dünya Çevre Günü etkinliğini Bursa'da Yusuf Köstem İlkokulu'nda gerçekleştirdi. Yaklaşık 250 öğrenciyle yapılan etkinliğe Bursa Büyükşehir Belediye Başkan Vekili Muhsin Özlükurt, Osmangazi Belediye Başkan Yardımcısı İsmail Selimoğlu da katıldı.

Sağlıklı çevre için ağaçları koru

Büyükşehir Belediye Başkan Vekili Özlükurt, çevre sevgisinin küçüklükten aşılması gerektiğini, bu konuda öğretmenlere, anne ve babalara çok büyük görev düştüğünü belirterek, yaşanabilir bir çevre için çevreyi temiz tutmak gerektiğini söyledi. Ağaçların hava kirliliğini önlediğine işaret eden Özlükurt, Büyükşehir Belediyesi olarak Başkan Recep Altepe'nin direktifleri doğrultusunda Bursa'daki yeşil alan miktarını artırmak için gece gündüz gayret sarf ettiklerini, çocuklara da temiz çevre ve sağlıklı bir gelecek için ağaçları korumalarını, uygun yerlere ağaç dikmelerini tavsiye etti. Özlükurt, konuşması sırasında kürsüden çevreyle ilgili sorduğu sorulara doğru cevap veren 5 öğrenciye çeşitli hediyeler takdim etti. Ardından salonda bulunan tüm öğrencilere, Sağlıklı Kentler Birliği tarafından bastırılan 'Tohum Kitabı' ile 'Çevreci Nesil Eğitim Seti' dağıtıldı. Etkinlikler esnasında tiyatrolar oynanarak, dans ve tekvando gösterileri yapıldı. Özlüce Anadolu Lisesi öğrencileri, konser verdi. Okul Müdürü Hüseyin Avni Çat ise, gösterilen hassasiyet için Bursa Büyükşehir Belediye Başkanı ve Sağlıklı Kentler Birliği Başkanı Recep Altepe'ye teşekkür etti. Kutlamalar, tüm öğrenci-

lerin katıldığı tohum ekme şöleniyle son buldu.

Danışma Kurulu toplantısı yapıldı

Sağlıklı Kentler Birliği'nin 2015 yılı ikinci Danışma Kurulu toplantısı Bursa'da yapıldı. Sağlıklı Kentler Birliği hizmet binasında gerçekleştirilen toplantıya Danışma Kurulu üyelerinden Anadolu Üniversitesi Ekoloji Anabilim Dalı Başkanı Prof. Dr. Cengiz Türe, Uludağ Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Kamu Yönetimi Bölümü E. Öğretim Üyesi Prof. Dr. Hasan Ertürk, İstanbul Üniversitesi Coğrafya Fakültesi E.Öğretim Üyesi Prof. Dr. Barış Mater, Uludağ Üniversitesi Çevre Mühendisliği Bölümü'nden

Prof. Dr. Feza Karaer, Ege Üniversitesi Ziraat Mühendisliği Toprak Bölümü E. Öğretim Üyesi Prof. Dr. Ünal Altınbaş ve Uludağ Üniversitesi Halk Sağlığı Anabilim Dalından Doç. Dr. Alpaslan Türkkan katıldı. Gündem maddelerine geçilmeden önce Birlik çalışmaları hakkında güncel bilgiler Danışma Kurulu üyeleri ile paylaşıldı. Toplantıda Birliğin yürüttüğü araştırma projeleri olan üye belediyelerin jeopolitik sınırları içerisinde kent bölgelerinin küresel ısınma ve iklim değişikliğinden zarar görülebilirlik düzeyinin

belirlenmesi anketi, üye belediyelerin gençlik politikaları ile ilgili bilgi toplanılması ve üye belediyelere madde bağımlılığı ile mücadele konusunda formlar doldurulması konuları aktarıldı. Ekim ayında gerçekleştirilmesi düşünülen Osmaniye'nin Kadırlı ilçesinde yapılacak olan konferans için konu başlığı önerilerinin değerlendirilmesinin ardından Danışma Kurulu üyesi Prof. Dr. Ünal Altınbaş tarafından "Sağlıklı Kentlerin Sürdürülebilirliğinde Uzaktan Algılama" konulu üye belediyelere yönelik gerçekleştirilecek eğitim toplantısı hakkında konuşuldu. Toplantıda ayrıca üyeler tarafından cevaplandırılan Yıllık Değerlendirme Anketi sonuçlarına göre Birlik üyelerine yönelik eğitim önerileri görüşüldü. 2016 yılında yapılacak çalışmalar hakkında öneri ve görüşler alınarak Danışma Kurulu toplantısı sona erdi.

Üyeler, çevreci tesis ödülleri için toplandı

Sanayi tesislerinin arıtma konusunda duyarlılığını artırmak, onları teşvik etmek, çevreye saygılı ve çevre konusunda yatırım yapan işletmeleri ödüllendirmek

amacıyla ilki 1 Mart 2013 tarihinde İstanbul'da gerçekleşen Çevreci Tesis Ödülleri'nin ikincisinin bu yıl yapılması planlanıyor.

Üyelerden Bursa, İstanbul, İzmir, Denizli, Kocaeli, Gebze ve Karşıyaka Belediyelerinden gelen temsilcilerin katılımıyla gerçekleşen toplantıda 2015 Çevreci Tesis Ödülleri'nin programı ve kriterleri tekrar görüşüldü. Toplantıda programın içeriği ve ödüllendirme süreci kapsamında yapılması gerekenler ve belirlenmesi gereken kriterler hakkında görüşler paylaşıldı.

Toplantı sonucunda komisyonda alınan kararlar Danışma Kurulu üyeleri ile paylaşılacak ve üye belediyelere gönderilecek resmi yazılar ile süreç devam edecek.

Sağlıklı Şehirler En İyi Uygulama Ödülü 2015

Türkiye Sağlıklı Kentler Birliği, 20 yılı aşkın bir süredir Avrupa'da devam eden Sağlıklı Kentler Hareketi'nin Türkiye uzantısı olarak 2005 yılında Bursa Büyükşehir Belediyesi'nin öncülüğünde kurulmuştur. Yerel seviyedeki halk sağlığı için güçlü bir lobi oluşturmayı hedefleyen Sağlıklı Şehirler Projesi rehberliğinde yerel yönetimleri bir araya getiren Sağlıklı Kentler Birliği, 55 üye belediyesiyle "Herkes için sağlık" prensibi çerçevesinde kent sağlığını iyileştirmek için çalışmaktadır. DSÖ Avrupa Sağlıklı Şehirler Ulusal Ağlarının akredite olmuş bir üyesi olarak Sağlıklı Kentler Birliği, hem Birlik olarak hem de DSÖ Avrupa

Sağlıklı Şehirler Ağı üyesi belediyeleriyle ülkemizi en iyi şekilde temsil etmektedir. Sağlıklı Kentler Birliği'nin 2005-2020 yıllarını kapsayan strateji planına göre Birlik, sağlıklı şehir bilincini yaygınlaştırmaya çalışarak sağlık, ulaşım, planlama, çevre, altyapı gibi konular ile ilgili eğitimler düzenleyerek danışmanlık yapmaktadır. "Bu stratejik amaç doğrultusunda gerek düzenlenen eğitim ve konferanslarla gerekse yayınlarla üye belediyeler arasında işbirliği ve deneyim alışverişini sağlayan Sağlıklı Kentler Birliği, başarılı sağlıklı şehir projelerinin üretilmesini özendirmek amacıyla her yıl "Sağlıklı Şehirler En İyi Uygulama Ödülü" düzenlemektedir.

"Sosyal Sorumluluk", "Sağlıklı Yaşam", "Sağlıklı Şehir Planlaması" ve "Sağlıklı Çevre" olmak üzere 4 ayrı kategoride verilen "Sağlıklı Şehirler En İyi Uygulama Ödülü"nün üyeler arasında yarattığı rekabet şehircilik için güzel örneklerin ortaya çıkarılmasını desteklemektedir.

Proje başvuru süresi ve takvimi
Ödül Şartname İlanı:
Haziran 2015
Proje Son Başvuru Tarihi:
21 Ağustos 2015
Jüri Değerlendirme Tarihi:
27 Ağustos 2015

SKB'den "Let's do it" etkinliği

Ülkelerin baştan sona bir günde temizlenmesini ve çevre temizliği konusunda farkındalık oluşturmayı hedef alan 'Let's do it - Haydi Yapalım' isimli uluslararası etkinlik, Türkiye Sağlıklı Kentler Birliği tarafından bu yıl Bursa'nın Mudanya ilçesinde gerçekleştirildi. SKB ve Sivil Yaşam Derneği'nin organizasyonu

bir araya gelen yaklaşık 100 kişilik gönüllü grup, ellerine eldiven giyip çöp poşeti alarak sabahdan akşama kadar Mudanya ve Güzelyalı sahillerini temizledi. Gönüllü gençlere, yaptıkları çalışmalarda Bursa Büyükşehir Belediyesi'nin deniz temizleme aracıyla Mudanya Belediyesi'nin dalgıç ekibi de destek verdi. Her yıl

9 Mayıs'ta tüm dünya ülkeleri tarafından gerçekleştirilen etkinliğin ana teması, çevre konusunda farkındalık oluşturmak. 2008 yılında ilk olarak 50 binden fazla gönüllü insan tarafından Estonya'da başlatılan etkinlik, 2012 yılından itibaren her yıl Türkiye'de de yapılıyor.

Bayındır Belediye Başkanı Ufuk Sesli:

“Kentın tüm paydaşlarının uyum içinde olması lazım”

Sağlıklı bir kentin insan vücuduna eşdeğer bir yapı olduğunu belirten Bayındır Belediye Başkanı Ufuk Sesli, “İnsan vücudunda nasıl bütün organların birbiri ile uyumlu çalışması gerekli ise kenti kent yapan tarihi, doğası, insanı, eğitimi, ekonomisi, değerleri vb. tüm paydaşların da uyum içinde olması lazım” dedi.

Bayındır, tarıma dayalı ekonomisi ve verimli toprakları ile İzmir’in gıda deposu adeta. Osmanlı saraylarından bugüne “çiçeğin başkenti” olan ilçenin namı ülke sınırlarını aşarak dünyaya ulaşmış durumda. Bayındır’ın sahip olduğu bu potansiyeli hazırladıkları ve hayata geçirecekleri projelerle kalıcı hale getirmeye çalışacaklarını ifade eden Bayındır Belediye Başkanı Ufuk Sesli ile ilçeyi ve “sağlıklı bir kent” olma yolundaki projelerini konuştuk.

■ Sizi kısaca tanıyabilir miyiz?

Devlet memuru bir ailenin çocuğu olarak 1961 yılında Erzurum’da doğdum. İlk ve ortaokulu Erzurum’da liseyi İzmir’de tamamladıktan sonra 9 Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi’nden mezun olarak doktorluk yapmaya başladım. Erzincan Çayırılı’da mecburi hizmetimi tamamladıktan sonra askerlik görevini yerine getirdim. 1988 yılında ise hayatımın dönüm noktası olarak nitelendirdiğim Bayındır’a

atandım. 1989 yılında Nuray Hanım ile evlenerek Bayındır’ın damadı oldum.30 yıla yakın zamandır ilçede çeşitli görevlerde bulunarak, halka hizmet ettim. 30 Mart 2014 tarihinde yapılan yerel seçimlerde Bayındır Belediye Başkanlığı’na seçildim, Bayındır ve Bayındırlı için çalışmaya devam ediyorum.

■ Bayındır’ı genel hatlarıyla bize anlatabilir misiniz?

Eldeki tarihi verilere göre Bayındır

“Sağlıklı Kentler Birliği, sürdürülebilir kentler yaratmak konusunda bizlere adeta bir yol haritası sunuyor. Bu sebeple Birliğin çalışmalarını çok önemli bulmaktayız.”

5 bin yıllık bir yerleşim yeridir. Adını 24 Oğuz boyundan biri olan Bayındır Türkmen boyundan almaktadır. Toplam yüzölçümü 588 kilometrekaredir. Kuzeyde genellikle dağlık ve yüksek ormanlık alanlar ile zeytinlikler, güneye doğru ise tarım alanlarının yoğunlaştığı bir coğrafi yapı vardır.

Ayrıca Küçük Menderes Havzası’nın tek jeotermal kaynağına sahiptir. Sanayi bölgesi olmayan, yeşil bitki örtüsüyle İzmir’in en geniş ormanlık alanına sahip, tarihi dokusu bozulmamış, tarım, hayvancılık ve süt bitkileri üretimine dayalı ekonomiye sahip bir ilçeyiz.

■ Doktorsunuz. Mesleğinizden yola çıkarak, sizden “sağlıklı kent” tanımı istesek, neler söylersiniz?

Kültürü, tarihi ve doğasına sahip çıkan vatandaşların birlik, beraberlik ve dayanışma ile gıda, su, barınma, gelir vb. ihtiyaçlarını rahatlıkla karşıladığı, temiz, güvenli, dengeli ve sürdürülebilir bir ekosistem içerisinde bulunan, vatandaşların sosyal aktivitelerini yürütebileceği mekanların olduğu, kendine yetmenin dışında topluma katkı sağlayan bir kent. Bir doktor olarak tarif edecek olursam. Bir insan vücudunu düşünün. Bütün organların birbiri ile uyumlu çalışması

gerekli. Bir organın rahatsızlanması durumunda gerekli müdahaleler yapılmazsa kayıplar olur. Sağlıklı kent insan vücuduna eşdeğer bir yapı aslında. Kenti kent yapan tarihi, doğası, insanı, eğitimi, ekonomisi, değerleri vb. tüm paydaşların uyum içinde olması lazım.

■ Günümüz şartlarında ilçenizi tehdit eden unsurları sıralamanızı istesek, ilk 5’te neleri sayarsınız?

Genç nüfusun hızla ilçeden göç etmesi.Bilinçsiz tarım politikaları.Üretilen ürünlerde markalaşamama. Araçların parçalanarak küçülmesi.Yatırım yapmaya yönelik sermaye yetersizliği.

■ Sağlıklı kent olma yolunda Bayındır’ın sahip olduğu potansiyel nedir?

İzmir’in doğası en çok korunmuş ilçesiyiz. Çam ormanları, zengin doğal bitki örtüsü, jeotermal kaynağı, tarım alanında doğal ve kaliteli üretimi ile dikkat çeken bir ilçeyiz.

Üzüm bağları, kiraz, ceviz, kestane, incir gibi meyveleri iç pazardan ziyade yurtdışına yollanan, zeytinyağı kalitesi ile sayılı üreticilerden olan, hayvancılıkta Küçük Menderes Ovası’nın en verimli üretimini gerçekleştiren, süt bitkileri üretiminde

Türkiye’nin değil dünyanın sayılı üreticileri arasında yer alan bir ilçeyiz. Doğanın yanı sıra tarihi dokusu da korunmuş ve bu mirası sahiplenmiş bir halka sahibiz.

■ Sağlıklı Kentler Birliği’ne ne zaman ve ne amaçla üye oldunuz?

Temmuz 2014 tarihinde Meclis kararı ile başvurarak Ağustos 2014 tarihinde 10. Yıl Kırşehir Toplantısı ile Birliğe üyeliğimiz başladı. Sağlıklı Kentler Birliği, yerel yönetimlere yol gösteren bir oluşum. Biz de yerel yönetimde kentler ve bölgeler arasında kaynakların, bilginin ve tecrübelerin paylaşılması gerektiğine inanıyoruz.

Amacımız bu paylaşımlarla çocuklarımıza daha yaşanabilir bir Bayındır emanet ederek gelişimin parçası olmalarını sağlamak.

■ Sağlıklı Kentler Birliği’nin çalışmaları hakkında neler söylersiniz? SKB’den ne gibi projeler bekliyorsunuz?

Hızla değişen dünyamızda “Sürdürülebilir Kent” kavramı önem kazanmaktadır. Sağlıklı Kentler Birliği, sürdürülebilir kentler yaratmak konusunda bizlere adeta bir yol haritası sunuyor. Bu sebeple Birliğin çalışmalarını çok önemli bulmaktayız.

■ **Sizi tüm Sağlıklı Kentler Birliği çalışmalarında ve toplantılarında görmek memnuniyet verici. Bayındır Belediyesi, bu çalışmaların neresinde yer alıyor size göre?**

Biz, Sağlıklı Kentler Birliği'nin bütün faaliyetlerine eksiksiz katılmaya gayret ediyoruz. Belediye personelimiz de Birliğin faaliyetlerini, yayınlarını yakından takip ediyor. Bizim için de bu çalışmalar çok faydalı oluyor.

Birliğe üyeliği de sadece gezilere ya da faaliyetlere katılmak anlamında görmüyorum. Bu faaliyetlerden ve üye şehirlerden bir şeyler alabilmek lazım.

■ **Bayındır, sağlıklı kent olma yolunda nasıl ilerliyor? İnsan odaklı projelerinizi anlatır mısınız?**

Bayındır'ın sahip olduğu potansiyeli hazırladığımız ve zamanla hayata geçireceğimiz projelerle kalıcı hale getirmeye çalışıyoruz. Hayata geçirdiğimiz ve geçirmeyi planladığımız tüm projelerimizin odağında insan ve insanımıza daha iyi nasıl hizmet verebiliriz düşüncesi yatmaktadır. Öncelikli amacımız çocuklarımıza daha yaşanabilir bir Bayındır emanet ederek gelişimin parçası olmalarını sağlamak.

Bayındır genel olarak bakıldığında tarıma dayalı bir ekonomisi olan, verimli toprakları ile İzmir'in gıda deposu konumunda bir ilçe. Hal böyle olunca bizim önceliğimiz üreticilerimiz oldu. Yani tarımı ve tarımsal altyapıyı destekleyecek çalışmalara ağırlık verilmektedir. Bunun için Belediye bünyesinde Tarımsal Hizmetler Müdürlüğü oluşturulmuş olup bu Müdürlük Fen İşleri Müdürlüğü ile birlikte üretim yollarından tutun, dağ köylerimizdeki damla sulama sistemlerinin kurulmasına kadar her türlü görevi yürütmektedir.

Jeotermal bölgemiz için yeni bir yapılanma ve gelişim planı oluşturduk. Uygulaması için gerekli kaynaklar ve planlamaların yapılması çalışmalarımız devam ediyor. Bunun yanında kentimizin imar planını elimizden geldiğince düzeltmeye çalışıyoruz.

Ülkemizdeki en büyük sıkıntıların başında geri dönüşümün yeterince anlatılamaması ve uygulanamaması yatıyor. Kaynaklarımızı doğru ve yerinde kullanarak ekonomiye katkıda bulunmak için kentimizde geri dönüşüm bilincini aşılama çalışıyoruz. Geri dönüştürülebilir atıkları evsel atıklardan ayrı olarak toplamak amacıyla yani ambalaj atıklarını kaynağından daha verimli bir şekilde

toplamak ve dolayısıyla temiz bir çevre yaratmak için çeşitli kampanyalar düzenliyor ve eğitim çalışmaları yapıyoruz.

■ **Sağlıklı Kentler Birliği Gebze Konferansı'nda "Gençlik Politikalarından" bahsedildi. Bu konuda Birliğin de bir çalışması var. Bayındır'ın genç nüfusu ve sorunları hakkında bilgi verir misiniz?**

Türkiye gençlik politikalarıyla ilgili kavramlarla nispeten yeni tanıştı. Bu yüzden gençlerle ve özellikle gençlik çalışmalarıyla ilgili araştırmalar ve politikalar zaten kısıtlı. Gençlerin sorunlarını işsizlik, barınma, eğitim, sağlık, katılım ve sosyal dışlanma başlıkları altında toplayabiliriz.

Gençlerin kendilerini gerçekleştirebilmeleri amacıyla gencin ihtiyaçlarına yönelik tasarlanan bir öğrenme ortamının yaratılmasına yönelik yapılan çalışmalar önceliğimiz olacak.

■ **Bayındır'ın geçim kaynakları arasında tarım özellikle de zeytincilik önemli bir paya sahip. Bu sayıda kapak konumuz "Zeytin Ağacı". Bu konuyla ilgili neler söylemek istersiniz?**

Ege'nin büyük bir bölümünde olduğu gibi Bayındır'da da zeytincilik önemli geçim kaynakları arasındadır.

Bayındır'da yaklaşık olarak 3,5 milyon zeytin ağacı bulunmaktadır. İzmir'in metrekareye en fazla zeytin ağacı düşen ilçesiyiz.

Zeytinyağı sektöründe son dönemdeki fiyatların yükselmesiyle birlikte kaliteli zeytinyağı fiyatlarının 13 liraya çıkması bu kış şartlarında üreticinin yüzünü bir nebze olsun güldürmüştür.

Ova kesiminde bulunan zeytin ağacı sayımız dağlık kesime göre oldukça fazladır. Ancak dağlık kesimde yer alan zeytinlerin üretimi bu sene daha fazla gerçekleşmiştir. Verim oranlarının bu yıl yüksek olduğunu anlatan zeytinciler, olumsuz kış şartlarına rağmen verimin güzel olduğunu belirtiyorlar.

Amacımız kentimizde üretilen zeytin ve zeytinyağından kaliteden ödün vermeden bir marka oluşturarak üreticilerimize ve vatandaşlarımıza destek olabilmek.

■ **Öte yandan süs bitkisi yetiştiriciliği de önemli bir gelir kaynağı kentiniz için. Bu potansiyeli kentiniz adına nasıl değerlendiriyorsunuz?**

Osmanlı'da sarayın çiçek ihtiyacını karşılayan ve "Gülbahçe" olarak anılan Bayındır, bugün sadece sarayın değil

Türkiye'nin önemli ölçüde ihtiyacını karşılayan, "Çiçeğin Başkenti Bayındır" olarak nam salmış durumdadır.

Bugün Bayındır'da kapalı ve açık 3 bin 800 dekar alanda bin üretici tarafından süs bitkileri üretimi yapılmaktadır. Bu sektör dolaylı olarak 5 bin kişiye istihdam sağlamaktadır.

1998 yılında dönemin Belediye Başkanı Alaeddin Çapuk tarafından naylon çadırlarda ilkel ve çok zor koşullarda çiçek ve özellikle fesleğen üreticilerine destek olmak, Bayındır çiçekçiliğini tanıtmak, yeni pazarlar oluşturmak, iş istihdamını artırmak, çiçekçilik sektörünün gelişimini sağlamak amacıyla başlatılan festivalin bu yıl 18. yılına gelindi. 29 Nisan – 3 Mayıs 2015 tarihleri arasında gerçekleştirdiğimiz festivalimize 2 milyondan fazla ziyaretçi geldi.

Her geçen yıl festivalimizi daha geniş kitlelere taşıma ve kentimizin bilinirliğini arttırmak için daha fazla istihdam yaratılması ve ekonomik olarak girdinin artması için çalışmalarımız devam ediyor.

■ **Son olarak eklemek istedikleriniz...**

Küçük Menderes havzasının tek jeotermal kaynağı Ergenli mahallemizde bulunmaktadır. Bu bölge jeotermal

"Sağlıklı Kentler Birliği, sürdürülebilir kentler yaratmak konusunda bizlere adeta bir yol haritası sunuyor. Bu sebeple Birliğin çalışmalarını çok önemli bulmaktayız."

turizm bölgesi olarak ilan edilmiştir.

Alanda bulunan 310 m derinlikte, debisi 50 lt/s ve 54,5 °C derecedeki kuyunun kaynak koruma planı ile ilgili çalışmalarda sona gelinmiştir.

Başta turizm imar planı olmak üzere derenin ıslahı, su, kanalizasyon altyapısı ve arıtma tesisinin oluşturulması ile ilgili projelendirme çalışmaları devam etmektedir.

Ergenli Mahallesi'ne, Dereköy Mahallesi'ne ve Ilıca'ya toplam 1.500 metre jeotermal su iletim isale hattı kurulmuş olup, şebeke planının yapılarak bölgede ev pansiyonculuğunun yapılabilmesi için yürütülen çalışmalar devam etmektedir.

Evsel atık yağlar doğayı zehirlemesin

Avanos Belediyesi Temizlik İşleri Müdürlüğü tarafından çevre kirliliğinin önüne geçmek amacıyla bitkisel yağ atıklarının geri dönüşümünü sağlamak üzere bir proje hayata geçirildi.

Temiz ve çevreci bir toplumsal hayat kültürü oluşturarak, farkındalık yaratmak üzere ön plana çıkartılan proje ile Avanos Belediyesi, evsel atık yağların doğayı zehirlenmemesi için evsel atık yağ arıtma ve geri dönüşüm ünitesini kullanıma sundu.

Evsel atık yağ toplama ünitesi SKG bürosu ve belediye veznesinin olduğu bina girişine yerleştirildi. Projeye ilk desteği de belediye personeli biriktirdikleri bitkisel atık yağı üniteye dökerek verdi. Vatandaşlar da evlerinde biriktirdikleri atık yağları getirerek makinenin haznesine dökerek ve isterlerse cihazın verdiği hediye alacak.

Bandırma güne sporla başlayacak

Sağlıklı yaşam düşüncesinden hareketle sporu ve sporcuyla destekleme amacıyla çalışmalar yürüten Bandırma Belediyesi, sabah sporunu sahile taşıdı. 4 eğitici personel eşliğinde yapılan sabah sporu katımcıların büyük beğenisini topladı. Haftanın 3 günü yapılacak sabah sporu hakkında görüşlerini belirten Belediye Başkanı Dursun Mirza güne sporla başlamanın önemini vurgulayarak sabah sporunun ilk gününde katımcıların arasında yerini aldı. Başkan Mirza, "Uyan Bandırma, Sağlık için Güne Sporla Başla sloganıyla başlattığımız bu etkinliğimize katılımların artacağına inanıyorum. Sporü özendirmek ve Bandırmalıların güne sağlıklı bir başlangıç yapabilmelerini sağlamak amacıyla sabah sporunun ilk gününde biz de yerimizi aldık. Güne zinde başlamak isteyen her yaştan Bandırmalılar gerçekleştirecek spor etkinliklerine, ücretsiz olarak katılabilir" dedi.

Minik öğrencilerle fidan dikti

Pamukkale Belediye Başkanı Hüseyin Gürlesin, anaokulu öğrencileriyle birlikte onlara ağaç ve orman sevgisini aşılamak amacıyla fidan dikti. Böylesi güzel bir etkinlikte minik öğrencilerle buluşmanın mutluluğunu yaşadığını belirten Başkan Hüseyin Gürlesin, "Bizim en büyük görevlerimizden birisi doğayı ve ormanları korumanın ya-

nında gelecek nesillere orman ve ağaç sevgisini aşılamak. Bu etkinliğimizde minik çocuklarımızla fidanları toprakla buluşturduk. Etkinliğimizle doğa sevgisinin tohumlarını miniklerimizin kalbine de gömdük" dedi. Başkan Gürlesin, çocuklara tören sonrası boyama kitabı ile diş macunu ve fırçası da hediye etti.

500 geri dönüşüm kutusu dağıtıldı

Burdur Belediyesi tarafından katı atıkların tekrar ekonomiye kazandırılması için esnafa 500 adet iç mekan geri dönüşüm kutusu dağıtıldı. Esnafı tek tek gezerek geri dönüşüm kutusu dağıtan Burdur Belediye Başkanı Ali Orkun Ercengiz, esnaftan geri dönüşüme destek

vermelerini istedi. Katı atıkların geri dönüşüme kazandırılmasının ülke ekonomisine büyük katkı sağladığını belirten Başkan Ercengiz, "1 ton kağıt üretmek için 15-20 adet yetişkin ağacın kesilmesi gerekiyor. 1 ton cam için 100 litre benzine, 1 ton plastik için 14 bin Kwh enerjiye ihtiyaç var. Belediye olarak temiz bir çevre ve bilinçli bir toplum için her türlü destek ve katkısı koymaya hazırız. Günlük hayatımızda işe yaramaz diye attığımız çöpler, geri dönüşümle ülke ekonomisine büyük katkı sağlamaktadır. Burdur Belediyesi olarak esnafımıza iç mekânlar için geri dönüşüm kutusu dağıtıyoruz. Bugün 500 adet geri dönüşüm kutusu dağıtacağız. Yıl sonuna kadar da 2000 adet geri dönüşüm kutusu dağıtılacak. Geri dönüşüm firması tarafından atıklar belli aralıklarla toplanacak" diye konuştu.

Halk bilgilendiriliyor

Malkara Belediyesi Temizlik İşleri Müdürlüğü ile Çevre Koruma ve Ambalaj Atıkları Değerlendirme Vakfı (ÇEVKO) işbirliğiyle yürütülen ambalaj atıkları geri kazanım projesi kapsamında Malkaralılara bilgilendirmelerde bulunuluyor. Projede faaliyetler, ekiplerce esnaf ve evlerin ziyaret edilmesi ve bilgilendirici broşür dağıtılması suretiyle devam ediyor.

Malkara Belediye Başkanı Ulaş Yurdakul, halkı kampanyaya destek olmaya çağırarak, proje ile cam, plastik, metal, kağıt-karton ve kompozit ambalaj atıklarının geri kazanılması ve böylece geleceğe de katkı sağlanmasının amaçlandığını belirtti.

Akbük kıyıları temizleniyor

Menteşe Belediyesi ile Muğla Çevre Geliştirme Derneği'nin ortaklaşa gerçekleştirdiği etkinlikte Yerkşik Anadolu Lisesi ve Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi öğrencileriyle birlikte Akbük deniz kıyısında temizlik yapıldı.

Temizlik etkinliğine katılan Menteşe Belediyesi Başkan Yardımcısı Murat Gökalp, doğayı kirletmenin yaşamı sonlandırmak olduğunu belirterek, "Bu dünya bize torunlarımıza bırakacağımız bir emanet. Bu nedenle gelecek kuşaklara daha temiz bir dünya bırakmak için, çevremizi daha temiz tutmalı ve gelecek nesillere bu çevre bilincini aşılamalıyız" dedi. Muğla Çevre Geliştirme Derneği Başkanı Nihal Yılmaz ise "Sularımız ve denizlerimiz bizlere hayat veren en önemli varlıklarımız. Bunların kirlenmesi, kullanılmaz hale gelmesi en küçüğümüzden en büyüğümüze kadar hepimizin hayatını olumsuz yönde etkiler. Doğaya kendini yenilemesi için şans tanımak istiyorsak, plaja gittiğimizde çöplerimizi toplayalım, çöplerini sahilde ve piknik yerlerinde bırakmaları uyaralım" diye konuştu.

Mudanya'da camlar geri dönüşecek

Mudanya Belediyesi, özel bir cam ve geri dönüşüm şirketi işbirliğiyle cam ambalaj atıklarının geri dönüşümünü sağlamak amacıyla proje başlattı. Proje kapsamında geri dönüşüm araçları ve geri dönüşüm kumbaralarının teslim töreninde konuşan Mudanya Belediye Başkanı Hayri Türkyılmaz, Mudanyalı hemşerilerine söz verdiği tüm projeleri yerine getirmenin mutluluğunu yaşadığını belirterek, "Daha temiz bir Mudanya yaratmak amacıyla

gerçekleştirdiğimiz bu proje sayesinde, hem Mudanyamızın ekonomisine katkı sağlanacak hem de ambalaj atıkları geri kazanılmış olacak" dedi. Avrupa'da yüzde 70 oranındaki geri dönüşümün ülkemizde yüzde 10 oranında olmasının üzücü olduğunu ve bu oranın daha da yukarılara çıkarılması gerektiğini vurgulayan Başkan Türkyılmaz, Mudanyalıların geri dönüşüm projesine duyarlılık göstereceklerine inandığını söyledi.

Atık yağları topladılar, ödülleri kaptılar

Odunpazarı Belediyesi tarafından 2014 – 2015 eğitim öğretim yılında düzenlenen okullarası atık yağ toplama kampanyası sona erdi. Kampanyaya Odunpazarı bölgesindeki ilköğretim ve lise düzeyindeki tüm okullar katıldı. Kampanyada bin 342 litre atık yağ toplayan Kılıçarslan İlköğretim Okulu birinci oldu. Okul bahçesinde yapılan ödül töreninde Kılıçarslan İlköğretim Okulu'na birincilik hediyesi olarak; 3 adet futbol topu, 3 adet basketbol topu, 3 adet voleybol topu, 3 adet hentbol topu ve 4 adet temizlik malzemesi seti takdim edildi. Toplanan atık yağlar, biyodizel yapımında kullanılacak. Yetkililer, çevreye duyarlı bir nesil hedefiyle okullarası atık yağ toplama kampanyasını geleneksel hale getirmek istediklerini belirtti.

Alzheimer hasta konuk evi açıldı

Tepebaşı Belediyesi'nin Lions Kulüpleri ile ortaklaşa gerçekleştirdiği Alzheimer Hasta Konuk Evi, yapılan törenle hizmete açıldı. Yaşam Evleri'nden birine açılan konuk evinde yatacak olan hastalara psikolog, psikiyatri ve fizyoterapistlerle ağırlıklı olarak günlük ihtiyaçların karşılanması yönünde eğitimler verilmesi hedefleniyor. Törende konuşan Tepebaşı Belediye Başkanvekili Abdülkadir Adar, "Burası belediyemize ait bir bölge. Tepebaşı Belediyesi, TOKİ ortaklığı ile burada bir konut projesi gerçekleştirdi. Bu konut projesi sonrasında da bir kısım evler belediyeye arsa değeri karşılığında verildi. Burada 54 villa var, bunların çoğu kullanılabilir durumda. Tadilat işleri gerek belediye gerekse hayırsever vatandaşların destekleriyle yapıldı. Yaklaşık 80 civarında hastamız var. Açılacak olan bu son tesisimiz ile yaklaşık yüz hastaya hizmet vermiş olacağız" dedi.

8 asırlık zeytin ağacı yeniden canlanacak

Toroslar Belediyesi, bir hızarda bulunan 8 asırlık zeytin ağacını Akbelen Bulvarı üzerinde inşasına başlanan Mehmet Akif Ersoy Parkı'na yerleştirdi. Ağacı kaderine terk etmenin vicdansızlık olacağını vurgulayan Toroslar Belediye Başkanı Hamit Tuna, bu amaçla ağacı Akbelen Bulvarı üzerinde 17 bin metrekare alanda inşa edecekleri parka naklettiklerini belirtti. Başkan Tuna, ağacı tekniğine uygun olarak ziraat mühendisleri himayesinde yerleştirdiklerini ve içerisinde yeni bir zeytin fidanı dikerek, tarihi ağacı yeniden canlandırmayı hedeflediklerini dile getirdi. Yaptıkları çalışmalarla 106 bin metrekare olarak devralınan yeşil alan miktarını 11 yılda yaklaşık 11 kat arttırarak 1 milyon metrekareye ulaştırdıklarını da kaydeden Başkan Tuna, park sayısını da 56'dan 168'e yükselttiklerinin altını çizdi.

Tıbbi atık sterilizasyon tesisi kuruluyor

Osmaniye'de tıbbi atık sterilizasyon tesisinin temeli atıldı. Osmaniye Katı Atık Bertaraf ve Altyapı Hizmetleri Mahalli İdareler Birliği (OKAB) bünyesinde yapımına başlanan tesis yap-işlet-devret yöntemi ile yapılacak. Osmaniye sınırları içerisinde toplanacak tüm tıbbi atıkların halk sağlığına ve çevreye zarar vermeden yapılacak bu tesiste toplanacağını dile getiren Başkan Kadir Kara, bu karara imza atan tüm belediye başkanlarına teşekkür etti. Başkan Kara, "Bundan önce Osmaniye'de üretilen veya atık olarak üretilen tıbbi malzemeler Gaziantep'te imha edilip, sterilizasyona tabi tutuluyordu. Temelini attığımız tesisimiz çok kısa bir süre içinde bitecek ve hizmete açılacak. Böylece sadece Osmaniye'ye değil çevredeki illere de hizmet verecek bir tesis kazandırmış olacağız" dedi.

Diktikleri fidanlara isimlerini verdiler

"Yeşil Serdivan, Sağlıklı Gelecek" sloganıyla Serdivan'da ağaçlandırma çalışmaları hız kesmeden devam ediyor. Serdivan Belediyesi, İstiklal Mahallesi'nde bir alanı öğrencilerle birlikte ağaçlandırdı. Öğrenciler çınar, süs eriği, süs elması, kestane, dişbudak, huş, çam ve elma ağacından oluşan toplam 110 fidanı Belediye Başkanı Yusuf Alemdar'la birlikte diktik. Başkan Alemdar, diktikleri fidanlara kendi isimlerinin yazılı olduğu etiketleri asan öğrencilerden, zaman

zaman ağaçlarını kontrol etmeleri konusunda söz aldı. Yapılan çalışmanın önemli olduğu kadar keyif verici olduğunun da altını çizen Serdivan Belediye Başkanı Yusuf Alemdar "Yeşil Serdivan, Sağlıklı Gelecek" sloganıyla ilçe genelinde uygun olan boş alanları ağaçlandırdıklarını ve mümkün mertebe bu çalışmalara çocukları da dahil etmeye çalıştıklarını söyledi.

İnsanlığa bahşedilen armağan: Zeytin Ağacı

Zeytin ağacı...

“Ölümsüz” ve her daim “kutsal”

Akdeniz havzasından doğan ve bugün bölgeyle özdeşleşen zeytin ağacının anavatanına dair kesin bir bulgu yok ama varsayımlar mevcut. Bu varsayımlardan bir tanesi zeytin ağacının anavatanının Ön Asya olduğunu ifade ederken, bir başka varsayım da Kuzey Afrika olduğuna işaret ediyor. Santorini Adası’nda (Ege Denizi) yapılan arkeolojik çalışmalarda 39 bin yıllık zeytin yaprağı fosilleri bulundu. Yine Kuzey Afrika’nın Sahra Bölgesi’nde MÖ 12 bin yılina

tarihlenen zeytin ağacı bulgularına rastlandı. Zeytin ağacının ilk hasadının ne zaman yapıldığına dair kesin bilgi bulunmuyor. Konu üzerinde farklı yorumlar yapılsa da zeytinin, MÖ 4000’lerde, ilk kez Samiler tarafından ıslah edildiği ve bir kültür bitkisi haline getirildiği düşünülmektedir.¹

MÖ 4000’lerde kültür bitkisine dönüştürülen zeytinin yağının çıkarılması ve kullanımının yaygınlaşması ancak 1500-2000 yıl sonra gerçekleşmiştir. Tunç Çağı’nda ve daha sonrası dönemlerde Akdeniz’de zeytinciliğin yaygınlaştığını gösteren arkeolojik

buluntular arasında yağ presleri, saklamada kullanılan kaplar, zeytin gösterimleri olan vazo ve duvar resimleri sayılabilir.²

Zeytinyağı üretimine ilişkin MÖ 4500’lere, Girit Medeniyeti’ne uzanan izler var. Giritlilerin sahip olduğu güçlü ticaret filolarıyla zeytinyağı ticareti yaptığı hatta bu ticaretin Mısır’a kadar gittiğini gösteren tabletler mevcut. Zeytinyağı ticaretinde öne çıkan bir diğer medeniyet de Fenikeliler. Kuzey Afrika, Sicilya ve İspanya’ya teknelerle taşıdıkları zeytinyağını böylece Akdeniz’e yaymışlardır.

Barışın simgesi

Akdeniz havzasında doğan ve Antik Yunan’dan Eski Mısır’a Romalılara kadar birçok kültürle harmanlanan, geçen yıllara meydan okuyarak bugünlere gelen zeytin ağacı, kutsallığını her daim perçinledi, efsanelere konu oldu... Yunan mitolojisinde Athena’nın Roma mitolojisinde ise Minerva’nın sembolleri arasında zeytin dalı vardır. Antik Yunan mitolojisine göre zeytin, tanrıça Athena’nın insanlara armağanıydı.

Mitolojiye göre Tanrı Zeus, Attika şehri için bir yarışma düzenler. Bu yarışmada şehre en değerli armağanı verecek olan Attika şehrinin koruyucusu olacaktır. Yarışmaya deniz tanrısı Poseidon ile Zeus’un kızı tanrıça Athena katılır. Poseidon, denizden bir at çıkarır. Bu, çok ağır yükleri taşıyabilen

ve savaşlarda yararlık gösterebilecek güçlü ve kuvvetli bir attır. Athena ise topraktan bir zeytin ağacı çıkarır. Poseidon’un Attika halkına armağan ettiği at, savaşın simgesidir. Tanrıça Athena ise barışı simgelediği için armağan etmiştir. Yarışmayı Athena kazanır, Attika’nın koruyucu tanrısı olur. Daha sonra ise şehre adı verilir.³ Yine Antik Yunan’da zeytin ağacının altında doğmuş olmak kutsal bir aileden gelmiş olmanın bir işareti sayılıyordu.

Kutsal kitaplarda yer alan efsaneye göre Büyük Tufan’dan sonra Nuh Peygamber suların çekilip çekilmediğini ve hayat belirtisi olup olmadığını anlamak için gemisinden beyaz bir güvercini dışarı salar. Ancak güvercin, sular hâlâ yeryüzünde olduğu için hiçbir yere konamaz ve geri döner. Bir müddet sonra Hazreti Nuh, bir kez daha güvercini yollar bu kez güvercin ağzında bir zeytin dalı ile döner. O günden bugüne de güvercin ve zeytin dalı barışın simgesi olur. Zeytin tufandan çıkarak ölümsüzlüğü de simgeler.

Zeytin

Zeytin, “Oleaceae” familyasından. Adının kökeni ise Yunanca elaia, Latince olea’dan geliyor. Zeytin ağacının boyu 2- 10 metre arasında değiştiği gibi 15-20 metreye kadar da çıkabilir. Kışın yapraklarını dökmeyen zeytin ağacı, nisan-mayıs aylarında yeşilimsi beyaz renkli çiçek açar. Yeşil olan meyveleri ekim-kasım ayında morarıp olgunlaşarak, siyah renge dönüşür.

Ağır büyüyen bir ağaçtır ancak buna karşın uzun yaşar. 300-400 yıl gibi uzun bir ömrü vardır hatta 2000 yaşında zeytin ağaçları da mevcuttur. Bu da onun kuraklıktan etkilenmeyen bir bitki olduğunu göstermektedir. Çürümeye karşı dayanıklı bir gövdesi

olan zeytin ağacı, ömrünü tamamladığında köklerinden yeni filizler verir. Bu nedenle de “ölümsüz” ağaç olarak nitelendirilir. Zeytin ağacı bir yıl bol ürün verirken (var yılı), bir yıl az ürün (yok yılı) verir.

Türkiye’de zeytin ve zeytinyağı

TÜİK verilerine göre, zeytin ağacı varlığımız 2000’li yılların başında 100 milyon adet iken son dönemlerdeki dikimlerin etkisi ile 2012/13 sezonunda yaklaşık 158 milyon adete yükselmiştir. Son 10 yılın zeytinyağı üretim ortalaması yaklaşık 140 bin ton ve sofralık zeytin üretim ortalaması ise 453 bin tona yükselmiştir. Türkiye’de Aydın, İzmir, Muğla, Balıkesir, Bursa, Manisa, Çanakkale, Gaziantep ve İçel önemli zeytin üretimi yapılan illerdir. Ege, Marmara, Akdeniz, Güneydoğu Anadolu Bölgeleri ise önemli zeytin üreten bölgelerdir.⁴

Türkiye’deki zeytinlerin yaklaşık yüzde 70’i yağ üretiminde yüzde 30’u ise sofrada kullanılmak üzere yetiştiriliyor. Türkiye Ziraat Odaları Birliği (TZOB) verilerine göre 2014 yılında meyve veren zeytin ağacı sayısı yüzde 8,9, toplam zeytin üretimi yüzde 5,5, sofralık zeytin üretimi yüzde 12,3, yağlık zeytin üretimi yüzde 3,4, zeytinyağı üretimi de yüzde 45,75 artmıştır. Türkiye’de bugün Ege, Marmara, Akdeniz ve Güneydoğu Anadolu Bölgelerinde zeytin yetiştiriliyor. Üretimin önemli bir bölümü Ege Bölgesi’ne ait. İzmir, Aydın, Muğla, Manisa, Balıkesir, Hatay, Mersin, Çanakkale, Bursa üretimde önde gelen iller. Bursa’da üretilen zeytinin tamamı, Mersin ve Manisa’da da üretim büyük bölümü sofralıktır. Aydın, İzmir, Muğla, Balıkesir, Çanakkale ve Hatay’da ise zeytin üretiminin yüzde 75’inden fazlası yağlıktır.⁵

Üretim ve tüketim

Dünyada zeytin yetiştiriciliği yapılan alanın yaklaşık yüzde 98'i Türkiye'nin de içinde bulunduğu Akdeniz havzasındaki ülkeler. Zeytin üretiminde öne çıkan ülkeler sırasıyla İspanya, İtalya, Yunanistan, Türkiye, Fas, Suriye ve Tunus. Zeytin üretiminde Avrupa Birliği ülkelerinin payı yıllara göre değişmekle birlikte yaklaşık yüzde 70'tir. İspanya ise AB ülkeleri içinde birinci sırada yer alıyor. İtalya ve Yunanistan, İspanya'dan sonra en fazla üretim yapılan AB ülkeleri. İspanya'nın AB üretimi içindeki payı da yüzde 60 düzeyinde.

Gümrük ve Ticaret Bakanlığı Kooperatifçilik Genel Müdürlüğü'nün 2013 yılı Zeytin ve Zeytinyağı Raporu'na göre dünya sofralık zeytin tüketimi son beş sezonda yüzde 20 artarak, 2,1 tondan 2,6 tona yükselmiştir. AB ülkeleri ve Türkiye tüketimindeki artış ise yüzde 30 civarında olmuştur. Zeytinyağı tüketiminde ise Türkiye, kişi başına 2 litre ile zeytinyağı üreticisi ülkeleri arasında en az tüketim oranına sahip. Buna karşın zeytin üreticisi olan Yunanistan'da kişi başına yıllık zeytin tüketimi 24 litre, İspanya ve İtalya'da 14 litre, Portekiz, Tunus, Lübnan ve

Suriye'de ise 8 litredir.

Verim ve kalite için...

Ülkemiz koşullarında zeytin genellikle 3 veya 4 yaşında verime başlar, 12-20 yaşlarında tam verime ulaşır ve ekonomik olarak 80-100 yaşına kadar yaşayabilir. Türkiye'de zeytin ağaçlarının büyük bir çoğunluğu sulama imkanının olmadığı, toprak işleme ve gübrelemenin güçlükle yapılabildiği eğimli, engebeli sığ toprak derinliğine sahip arazilerde yer alır ve üretim küçük parsellerde yapılır. Yetiştirme ve bakım koşulları verim ve ekonomik ömrü daha da artabilmektedir. Kültürel işlemler yanında zeytin verimini, kalitesini ve çiçeklenme fizyolojisini etkileyen önemli olan bir diğer nokta ise hasattır. Çoğunlukla geleneksel hasat yöntemlerinin kullanılması özellikle sıkıla yapılan hasat sonucu hem meyveler hem de bir sonraki yılın ürünü verecek olan gözleri taşıyan yıllık sürgünler zarar görmektedir. Zeytin hastalık ve zararlıları geç fark edildiğinde veya geç tedbir alındığında gerek üretim gerekse üretimin kalitesine ciddi zararlar vermektedir. Hastalıklarla mücadelede yapılan uygulamaların zamanı, uygulama nok-

talari ve kullanılan kimyasallar çevre kirliliği açısından önemli olup özellikle toprakların, topraklardan yüzey veya yeraltı sularına taşınarak suların kirlenmesine neden olabilirken insan sağlığına doğrudan zeytin daneleri yoluyla olumsuz etkileri yoktur. Zararlılarla mücadele kültürel, biyolojik, biyoteknolojik ve kimyasal mücadele yöntemlerinden birisi veya birkaçı ile zararlı türüne, arazi ve çevre koşullarına, üretim türüne (organik üretim vb.) parsel büyüklükleri ve ağaç sayılarına ve en önemlisi uygulama kolaylığı ve ekonomikliğine göre yapılır. Zararlılara karşı uygulanan kimyasal mücadele yöntemleri hem insan hem de çevre açısından önemli olumsuz etkiler yarattığından son yıllarda mücadelede kültürel önlemlere ek olarak biyolojik, biyoteknolojik (kitlesele tu-zaklama) yöntemler desteklenmektedir. Zeytin dane verimi ve kalitesine önemli ölçüde zarar veren (yağlık ve sofralıklarda % 30-75'e ulaşan zarar) zeytin sineğine karşı yapılan kimyasal mücadele insan sağlığı açısından önemli olduğundan dikkatli yapılması gerekmektedir. Kullanılan kimyasalların meyvelerde kalıntı riski bulunur. Zeytinin diğer meyveler gibi hasat sonrası hemen tüketilmesi söz konusu olmadığından insan sağlığı açısından doğrudan olumsuz etkisi bulunmamakla birlikte gıda güvenliği yönüyle taşıdığı riskler, kalıntı analizleri konularında yeterli bir bilgi bulunmuyor. Ancak her kimyasalın yapısında bulunan aktif madde ve solventler nedeniyle tahriş edici, alerjen, kanserojen ve ileri boyutta öldürücü etkileri olduğu söylenebilir. Zeytin hastalıkları ve zararlıları için yapılan kimyasallar daha çok toprak, su kaynakları ve doğal yaşam için doğrudan risk taşır, zararlı etkilerde bulunur.

Havadan ilaçlama

Balıkesir, İzmir, Aydın, Manisa gibi illerde düz, düze yakın, kapama zeytinliklerin olduğu ve yerleşim alanlarından uzak geniş zeytin yetiştiricilik alanlarında zeytin sineğine karşı havadan mücadele uygulanmaktadır. Havadan mücadele çok dikkat ve uzmanlık gerektiren bir uygulama olup yer seçimi, kimyasalın çeşidi, uygulama dozunun ve şiddetinin belirlenmesi, uygulama ve uygulama zamanı yapılan mücadelenin başarısı, doğal yaşama ve çevreye olumsuz etkileri nedeniyle çok önemlidir. Uygulama sırasında ve uygulamadan sonra insanlar, hayvanlar, kuşlar, balıklar, yararlı böcekler açısından ölüme kadar oluşabilecek zararlı etkileri gözlenmeli, zararlı etkilerin azaltılması için ekonomik olmasa da çevre dostu, sıcak kanlılara ve yararlı böceklerle en az etkili biyopreparatlar kullanılmalıdır.

Gıda güvenliği

Zeytinin sofralık olarak tüketiminde gıda güvenliği ve insan sağlığı açısından en önemli riskler, zararlı etkiler zeytinin insanların tüketebileceği tat, lezzet ve aromaya getirilmesi sırasında zeytinin doğal acılığının giderilmesinde kâr amacıyla çok hızlı, denetimden ve kontrolden uzak uygulanan fermentasyon yöntemleri

ile Türk Gıda Kodeksi'ne uygun fermentasyon kimyasallarının dışında kimyasallar kullanılması nedeniyle ortaya çıkmaktadır. Özellikle zeytinin yeşil veya siyah olarak tüketilebilmesi için tatlandırılması sırasındaki yanlış uygulamalar şunlardır:

- Bazı üretici firmaların, zeytin salamasında daha pahalı olan gıda tuzu yerine daha ucuz olan sanayi tuzu, içme suyu yerine de diğer su kaynaklarından elde edilen suyu kullanmaları
- Yeşil olarak tüketilecek zeytinin 4-6 ay süren tatlandırma sürelerini alkali kimyasallar kullanarak yeterli alet, ekipmandan yoksun, denetimsiz ve kontrolsüz bir biçimde 6-24 saatte tatlandırarak tüm doğal yeşilliğinin tat ve aromasının kaybolmasına neden olacak sarartma

- Doğal tat ve aroması kaybolan sararmış zeytini sonradan sitrik asit ilavesi ile tatlandırma

- Zeytinlerin karartmasında izin verilen madde olan ferroglikonatin dışında zeytin havuzlarına tekstil sanayinde kullanılan boya kimyasalları veya bunların yerine daha ucuz olduğu için paslı demir veya daha riskli demir çelik sanayinde atık olarak çıkan demirin sülfirik asitle işlenmesi sonucu ortaya çıkan ve gübre olarak da kullanılan teknik demir sülfat kullanımı

- Zeytinin, raf ömrü süresince sağlıklı ve hijyenik bir şekilde korunmasının en doğru yollarından biri olan ciddi bir makine yatırımı ve bilgi gerektiren pastörizasyon yerine antibiyotik kullanımı

Denetimsiz, yeterli alet ekipman, donanım ve uzmandan yoksun uygulamalarla üretilen zeytinlerin insanlar tarafından uzun yıllar tüketilmesi insan vücudunda kanserojen etki ve Alzheimer hastalığı, mide ve bağırsak hastalıkları, antibiyotiklere dayanıklılık gibi önemli sağlık sorunlarına neden olmaktadır.

Kaynakça:

- ¹ Antik Çağdan Günümüze Bir Şifa Kaynağı: Zeytin ve Zeytinyağının Halk Tıbbında Kullanımı, Melike Kaplan, Seda Karaöz Arıhan, S.3
- ² <http://dergiler.ankara.edu.tr/dergiler/26/1748/18573.pdf>
- ³ a.g.e S.3
- ⁴ Zeytinyağı, İnsanlığı aydınlatan 39 bin yıllık öykü, Zeytinyağı tarihine dair, Komili, S.4, 5
- ⁵ 2013 Yılı Zeytin ve Zeytinyağı Raporu, Şubat 2014, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı Kooperatifçilik Genel Müdürlüğü, S. 2, 3
- ⁶ ⁵ <http://www.tzob.org.tr>; <http://www.tzob.org.tr/Bas%C4%B1n-Odas%C4%B1/Haberler/ArtMID/470/ArticleID/1374/Zeytinde-hedef-d252nya-ikincili%C4%9Fi%E2%80%A6>
- ⁷ <http://dergiler.ankara.edu.tr/dergiler/26/1748/18573.pdf>
- ⁸ <http://www.kuto.org.trimgkutoraporlar19.pdf> <http://koop.gtb.gov.tr/data/5342b748487c8ea5e4b4d9c4/2013%20Zeytinya%C4%9F%C4%B1%20Raporu.pdf> http://www.tarim.gov.tr/GKGM/Belgeler/BitkiSağlığıHizmetleri/hastalik_zararlılari_ile_mucadele_dokumanlari/zeytin.pdf
- ⁹ <http://www.gemlikzeytini.net/zeytincilikte-karsilasilan-sorunlar.htm>
- ¹⁰ http://www.yaklasansaat.com/haberdosya/2009_haberleri/aralik_2009/aralik4.asp
- ¹¹ <http://www.tariszeytinyagi.com/index.php>

Didim Belediye Başkanı Ahmet Deniz Atabay:

”Birlikte daha iyi bir Didim için çalışıyoruz”

Didim Belediye Başkanı A. Deniz Atabay Didim’de yaşayan herkesin belediye başkanı olmak; ötekileştirmeden bir arada yaşayan herkesin işini, aşını, huzurunu, gururunu, arttırmak ve yepyeni bir Didim’i yapılandırmak için gece gündüz çalıştıklarını belirterek, “Yaptığımız ve uygulayacağımız tüm projelerin sürdürülebilir olması ve gelecek nesillere aktarılması bizim için çok önemli” dedi.

Didim doğa sporları, sağlık turizmi, sualtı turizmi ve tatil için adeta bir cennet. Didim’i daha yaşanabilir bir kent yapmak için önemli çalışmalar ve projeler gerçekleştiriliyor. 2010 yılından bu yana Sağlıklı Kentler Birliği’ne üye olan Didim Belediyesi’nin Belediye Başkanı Ahmet Deniz Atabay ile gerçekleşen projeleri, gerçekleştirecekleri projeleri ve Didim’i konuştuk.

■ Bize biraz Ahmet Deniz Atabay’dan bahseder misiniz?

1959 yılında İstanbul’da doğdum. Lise eğitimim sonrası, Marmara Üniversitesi Fransızca bölümünden son sınıfta çeşitli sebeplerle ayrılıp Fransa’ya giderek iki yıl yine Fransızca bölümünde okudum. Türkiye’ye döndükten sonra sağlık, petrol ve inşaat işleri sonrası çok sevdiğim Didim’e sürekli olarak yerleştim. Dört dönem

Didim Turizm Derneği başkanlığı yaptım. 2014 yerel seçimlerinde aday oldum ve şu an Didim Belediye Başkanlığı görevini yürütmekteyim.

■ Didim’i anlatmak isterseniz neler söyleyebilirsiniz?

Didim doğa sporları, sağlık turizmi, sualtı turizmi ve tatil için adeta bir cennet. Kısaca en güzel gökyüzü altındaki, en güzel yeryüzü diyebilirim.

Bilindiği üzere Apollon Tapınağı, Milet, Priene ve yine Milet içerisinde yer alan İlyas Bey Camisi’yle mü-kemmel bir mozaik’e sahip. Bununla beraber eşsiz, birbirinden güzel koylarımız ve tertemiz denizimiz var. Sizlerin de bildiği üzere 12 plaj, 1 marina ve 1 tane de mavi bayraklı yatımız var. Aydın ilinde toplam 26 mavi bayrak var ve bunlardan 14 tanesinin Didim ilçesinde yer alması ayrı bir gurur. Ayrıca bugüne kadar kazandığımız mavi bayraklardan hiçbirini tekrar almak zorunda kalmadığımız gibi her yıl bunlara bir yenisini ekliyoruz. İlçemizin hava değerleri araştırılmış ve bunun neticesinde insan sağlığına, astım ve alerjik hastalıkların bazılarına iyi geldiği tespit edilmiştir. Kısacası siz sormadan ben sağlıklı kent tanımıyla ilgili şunu söylemek isterim, Didim bu özellikleriyle tam anlamıyla sağlıklı bir kent ve sağlık kentidir.

■ Peki sağlıklı bir kent için neler yapıyorsunuz, projeleriniz nelerdir?

Temiz ve yaşanabilir bir Didim için geri dönüşüm kafeslerimizi kendimiz üretilip, geri dönüşüm noktalarını çoğaltıyoruz. Buna ek olarak geçtiğimiz haziran ayı içerisinde evsel yağların toplanması ve geri dönüşümüyle ilgili bir protokol imzaladık. Bu protokolle evsel yağların toplanması sonucunda dezavantajlı vatandaşlarımıza akülü tekerlekli sandalye tedarik edip kendilerinin kullanımına sunuyoruz.

Projenin başlamasıyla birlikte, ilk akülü aracımızı vatandaşımıza teslim etmek bizleri ayrıca mutlu etti. Sokaklarımızda yol boyunca ve her zaman olmasını istediğimiz çiçeklerimizi kendimiz üretiyoruz. 5 seranın kurulumu yapıldı ve organik üretim için üreticiyi ve köylümüzü desteklemeye devam ediyoruz.

■ Didim, Türkiye’nin sayılı kültürel zenginliklerinin bir arada yaşadığı çok kültürlü ve renkli bir mozaik. Bu konuyla ilgili neler söylemek istersiniz?

En son Uluslar ve Kültürlere-rası Diyalog Enstitüsü tarafından Çanakkale’de düzenlenen 3. Uluslararası Popüler Turizm Merkezlerinde Çok Kültürlülük Konferansı’na konuşmacı olarak davet edildim. Bu konferansa Başbakan Yardımcısı Bülent Arınç, Federal Almanya Cumhuriyeti Eski Cumhurbaşkanı Christian Wulff, Kosova Cumhuriyeti Başbakan Yardımcısı ve Dışişleri Bakanı Haşim Thaçi gibi çok önemli kişiler katıldı

“Aydın ilinde toplam 26 mavi bayrak var ve bunlardan 14 tanesinin Didim ilçesinde yer alması ayrı bir gurur. Ayrıca bugüne kadar kazandığımız mavi bayraklardan hiçbirini tekrar almak zorunda kalmadığımız gibi her yıl bunlara bir yenisini ekliyoruz”

ve konuşmacı olarak Didim’deki çok kültürlü yaşamdan bahsettim. Bu kapsamda cem evlerinin ibadethane olarak kabul edilmesi kararını aldık. Akbük Mahallemizde bulunan ortodoks kilisesinde en son 154 yıl önce yapılan nikah töreninin bir benzerini geçtiğimiz günlerde süryani kökenli

“Didim coğrafi konumu itibariyle turizm kenti olmasının yanı sıra tarım faaliyetlerinin yapılabileceği arazi yapısına da sahiptir. Bu arazilerde 1 milyonun üzerinde zeytin ağacı mevcuttur”

vatandaşlarımızla beraber gerçekleştirdik. İlçemizde yaşayan çoğunlukla Britanya'dan gelmiş ve mülk edinmiş yabancı konuklarımız için, belediyemize ait ve restorasyonu kurumumuzca yapılan tarihi şapeli haftada bir gün olmak üzere ibadete açıyoruz. İlçemizde yaşayan yabancı dostlarımızla beraber kültürümüzü paylaşıyoruz, çocuklarımız aynı okullarda okuyup aynı sokaklarda, parklarda oynuyorlar. Bunların tümünün oluşması Didim'e barışı, sevgiyi ve huzuru getiriyor.

■ **Biraz da yeni uygulamalarınız ve projelerinizden bahsedermisiniz?**

Öncelikle şunu belirtmek isterim; yeni uygulamaya başladığımız hizmetler ilk defa belediyemizce uygulanmıyor. Fakat sizlerin de bildiği gibi çağımızın olmazsa olmazları arasında yer alıyorlar. Çözüm masaları ve çağrı merkezi uygulamalarına başladık. Vatandaşlarımızın taleplerini bilgisayar ortamında bire bir görebiliyoruz ve mü-

dahale edebiliyoruz. Sonrasında vatandaşlarımızı arayarak memnuniyetlerini ölçüyor ve değerlendiriyoruz. E-Belediye uygulamamız sayesinde vatandaşlarımız bulundukları ortam içerisinde tüm ödemelerini rahatlıkla yapabiliyorlar. Ayrıca Aydın ilinde ilk e-devlet sistemine entegre olmuş belediyeyiz, bu hizmet ile vatandaşlarımız çeşitli konular hakkında sorgulama yapabiliyorlar.

■ **Didim denildiğinde aklımıza turizm ve tarihin yanı sıra zeytincilik de geliyor. Bizlere bu konuda neler söylersiniz?**

İsterseniz biraz geriye gidip neden zeytin ağacı ve zeytincilik Didim için önemli onu anlatayım. Efsanelerin bir tanesinde şöyle anlatılır; Eski Yunan'da tanrıların başı Zeus, insanlığa en değerli armağanı veren tanrı ya da tanrıçanın o şehrin hükümdarı olacağını söylemesiyle deniz tanrıçası Poseidon ile barış, bilgelik tanrıçası Athena mücadeleye girer.

Poseidon bu mücadelede üç dişli çatalını bir kayaya saplayarak insanları uzak yerlere götürecekti ve savaşlar kazanacak olan "Atı" yaratır. Athena ise mızrağını yere saplayarak "Zeytin Ağacına" dönüştürür bunun üzerine şehir halkı o ağacın büyük bir zenginlik ve bereket kaynağı olduğuna inanmaya başlar. Anlattığım efsanenin yaşandığı Didim'e bakarsak coğrafi konumu itibariyle turizm kenti olmasının yanı sıra tarım faaliyetlerinin yapılabileceği arazi yapısına da sahiptir. Bu arazilerde 1 milyonun üzerinde zeytin ağacı mevcuttur. 13.09.1989 tarihinde Bakanlar Kurulu kararı ile Didim ve çevresi tarım reformu uygulama alanı olarak ilan edildi, bu da tabii ki ilçe tarımımıza yeni bir ivme kazandırmış oldu. Didim'de Tarım Reform Bölge Müdürlüğü tarafından yapılan arazi çalışmaları sonucunda en uygun tarımın zeytin yetiştiriciliği olabileceği kararı alındı. 2002 yılında da Didim'in Fevzi Paşa Bölgesi'nde her çiftçiye 28'er dönüm zeytin yetiştirmek üzere ilk arazi dağıtımı yapıldı. Daha sonra

bu dağıtım Akyeniköy beldemizde ve Akköy'de devam etti. Bu gelişmelerle beraber ilçemiz sınırları dahilinde zeytin ağacı sayısının önümüzdeki yıllarda 2 milyon 500 bin civarında bir rakama ulaşması bekleniyor. Didim Ziraat Odamız, zeytin ve zeytincilik üretiminin bilimsel, verimli, katma değer yaratan, çevreye duyarlı olma-

sını sağlamak amacıyla çalışmalarına yurtdışında da devam etmektedir. Akdeniz havzasında 15 üye ülkenin bulunduğu (İtalya, İspanya, Yunanistan, Portekiz, Slovenya, Fas, Tunus, Cezayir, Lübnan, Fransa, Karadağ, İsrail, Arnavutluk, Hırvatistan, Türkiye) Akdeniz Zeytin Şehirleri Birliği'ne üye ve Birliğin Yönetim kurulu üyelerinden

biridir. Belediyemizce geleneksel hale getirmek istediğimiz zeytin festivaline yurtdışından ve Türkiye'nin farklı bölgelerinden katılımcıların olduğu bu organizasyon, zeytincilik ve yan ürünlerine verdiğimiz önemin göstergesidir.

Evdeki engeller kalkıyor

Antalya Büyükşehir Belediyesi, engelli vatandaşların evlerindeki engelleri ortadan kaldırıyor. Engelsiz Evler Projesi ile apartman girişlerine rampa yapılan, mutfak, banyoları yeniden düzenlenen engellilerin hayatı kolaylaştırılıyor.

Tüm projelerinde engelli hasasiyetini önde tutan Antalya Büyükşehir Belediyesi, engelsiz şehir hedefiyle çalışmalarını aralıksız sürdürüyor. Plajları engellilere uygun hale getiren Büyükşehir Belediyesi, şimdi de evleri engelsiz hale getiriyor. Büyükşehir Belediye Başkanı Menderes Türel'in 3 Aralık Dünya Engelliler Günü'nde müjdesini verdiği Engelsiz Evler Projesi, hayata geçti. Projeye, engelli vatandaşların evlerinde hayatı kolaylaştıracak düzenlemeler yapılıyor. Evinde sorun yaşayan engelli bireyin başvurusu üzerine Sosyal Hizmetler Dairesi Başkanlığı uzmanları önce evde inceleme ve tespit yapıyor. Engelli bireyin yaşadığı zorluklar belirlenerek, çözümler üretiliyor ve evdeki engeller ortadan kaldırılıyor.

Hayatları kolaylaşıyor

Engelsiz Evler Projesi ile engelli vatandaşların evlerinde rahat hareket edebilmeleri sağlanıyor. Öncelikle bina girişlerine engelli rampaları yapılıyor. İhtiyaç ve talepler doğrultusunda mutfak tezgahlarının, lavaboların, elektrik anahtarlarının yükseklikleri ayarlanıyor. Gerekli yerlere fotoselli

aydınlatma sistemi kuruluyor. Banyo tuvalet ve lavabo, engelli bireyin rahat kullanabileceği şekle getiriliyor. Yatakları durumdaki hastalar bir odaya mahkum olmaktan kurtarılıyor. Evlerinin kapıları genişletilerek, bir odadan diğerine yataklarıyla rahatlıkla geçmeleri sağlanıyor. Balkonlarına sürgülü kapı sistemi yapılarak, balkona giriş çıkışları kolaylaştırılıyor. Hizmetler bunlarla sınırlı değil. Engelli bireyin evinin çatısı akıyorsa, tamir ediliyor. Evi boyanıyor, kapı ve pencereleri değiştiriliyor. İhtiyaç varsa evine parke döşeniyor, eşya yardımında bulunuluyor. Talep halinde yatak ve oturma yerleri düzenleniyor.

Balkona çıkamıyordu

Engelli vatandaşlar, projeden çok memnun. Evlerindeki engellerin ortadan kaldırılmasından büyük mutluluk duyan engelliler, Büyükşehir Belediye Başkanı Menderes Türel'e teşekkür etti. Balbey Mahallesi'ndeki evinde yatağa mahkum olarak yaşayan Barbaros Hayrettin Ortakalayıcı, yapılan sürgülü kapı sistemi ile artık balkona yatağıyla rahatça girip çıkabildiğini söyledi. Mutluluğunu dile getiren Ortakalayıcı, "Engelsiz

Taksi'ye kaydımız vardı. Bize oradan ulaştılar. Size nasıl yardımcı olabiliriz diye sordular. Balkona giriş çıkışımı sağlarsanız beni bu odaya mahkum olmaktan kurtarırsınız dedim. Evimin kapılarını yatağın geçebileceği şekilde genişlettiler. Balkon kapısını tamamen değiştirip sürgülü sisteme dönüştürdüler. Artık balkona çıkıp, dışarıyı izleyebiliyorum. Başkan Türel'e ne kadar teşekkür etsem az" dedi.

Bursa'nın karbon ayak izi belirleniyor

Daha sağlıklı bir Bursa hedefiyle çevre yatırımlarına ağırlık veren Büyükşehir Belediyesi, karbon ayak izinin hesaplanması ve Bursa İklim Değişikliği Eylem Planı'nın hazırlanması çalışmalarına başladı.

Karbondioksit cinsinden ölçülen ve üretilen sera gazı miktarı açısından insan faaliyetlerinin çevreye verdiği zararın ölçüsü olan karbon ayak izi; Bursa Büyükşehir Belediyesi için kurumsal olarak ve Bursa için kent ölçeğinde hesaplanacak. Veri temininin birincil önceliğe sahip olduğu proje kapsamında; veri teminin yapılacağı yerel paydaşları bilgilendirmek ve Bursa İklim Değişikliği Eylem Planı'nın katılımcı bir platformda hazırlanmasını sağlamak amacıyla proje açılış ve eğitim toplantısı gerçekleştirildi.

Projenin önemli çıktıları olacak

Büyükşehir Belediyesi Çevre Koruma ve Kontrol Dairesi Başkanı Nalan Fidan, Bursa Büyükşehir Belediyesi'nin faaliyetleri neticesinde oluşturduğu sera gazı emisyonlarının karbondioksit cinsinden belirlenerek kurumsal karbon ayak izinin belirle-

neceğini söyledi. Fidan, Bursa ölçeğinde konut, işyeri, otel, sanayi, tarım, okul, hastane, yol, sokak aydınlatma ve kamu binalarının elektrik tüketimleri, şehir içi ulaşımda kullanılan tüm araçların egzoz emisyonları, katı ve sıvı atık bertaraf envanteri ve tarım kaynaklı salınımlarla ilgili verilerin toplanacağını ve bu verilerden yola çıkarak Bursa ili karbon ayak izinin hesaplanacağını vurguladı. Karbon ayak izi hesaplanması aşamasında belirlenen kirletici kaynaklardan yola çıkılarak emisyon azaltım hedeflerini öngörecektir. Bursa İklim Değişikliği Eylem Planı da projenin en önemli çıktısı olacak. Toplantıya bir enerji danışmanlık firmasının yetkilileri de katıldı. Firmadan Dr. Baha Kuban; iklim değişikliğinin nedenleri, iklim değişikliğinde kentlerin ve belediyelerin rolleri, karbon ekonomisi, yapılması gereken çalışmalar ve uluslararası uygulama örnekleri hakkında bilgiler

verdi. Yine firmadan Caner Demir ise sera gazı envanterinin oluşturulması sürecinde izlenecek yöntem ve uygulanacak aşamalar hakkında katılımcıları bilgilendirdi ve toplanması gereken verilerin önemini vurgulayarak eğitim programı tamamlandı.

Marmara Denizi'ne bir damla atıksu akmayacak

İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Kadir Topbaş, basın mensupları ve milletvekilleri ile birlikte yapımına başlanan Selimpaşa İleri Biyolojik Arıtma Tesisini gezerek çalışmaları yerinde inceledi. Proje ve çalışmalar hakkında İSKİ Genel Müdürü Dursun Atilla Altay'dan bilgi alan Başkan Kadir Topbaş, bölgede yapımı devam eden Silivri, Selimpaşa ve Çanta İleri Biyolojik Arıtma Tesisleri tamamlandığında Marmara sahillerinin çok daha sağlıklı olacağını belirterek, "Yaptığımız bu tesisler devreye girdiği zaman burada mavi bayraklı sahiller ortaya çıkacak. Bu sahillerde kimse denize girmekten endişe etmeyecek. Vatandaşlarımıza bu güzelliği yaşıyoruz. Burada yapılan çalışmada; Selimpaşa'nın tünelleri denizden 8 metre derinde bulunuyor. Bu üç arıtma tesisi için toplam 22 kilometrelik tünel yapıldı. Bu kolektörler sayesinde Marmara Denizi'ne İstanbul'dan bir damla atıksu gitmeyecek. Bütün havzadaki atıksular toplanarak dev tünellerle ileri biyolojik arıtma tesislerine aktarılacak. Arıtılan sular bahçe sulamada ve sanayide kullanılabilecek kaliteye gelecek. İhtiyaç olmadığında da derin deşarjla Marmara Denizi'nin ilerisine akıtılacak" diye konuştu.

Selimpaşa İleri Biyolojik Atıksu Arıtma Tesis: Günlük 70 bin metreküp atıksu arıtma kapasitesiyle inşa edilen 300 bin kişi kapasiteli tesis Selimpaşa, Celaliye, Kumburgaz, Kavaklı ve Ortaköy'e hizmet verecek. Toplam 22 kilometrelik Celaliye-Kumburgaz Tüneli, Selimpaşa Tüneli, Selimpaşa Batı Tüneli ve Kocadere Kolektörü ile atıksular Selimpaşa İleri Biyolojik Arıtma Tesisine aktarılacak. 1600 milimetre çapındaki 1693 metre uzunluğundaki derin deşarjın da 565 metresi tamamlandı. Kırlangıçdere, Kocadere, Güvercinderesi, Kurbalıdere, Yeldeğirmeni, Soğukçeşme, Kamiloba ve Ayazma derelerinde toplam 7,2 kilometre uzunluğunda dere ıslahı yapıldı. Ayrıca, Selimpaşa havzasında 1,5 kilometre dere ıslahı ile 20 kilometre atıksu kolektörü ve 80 kilometre atıksu şebekesi yapılması planlandı.

Silivri İleri Biyolojik Atıksu Arıtma Tesis

36 bin 500 metreküp/gün kapasiteli ve 146 bin nüfusa hizmet verecek. Silivri ilçe merkezi ile Fener Köyü, Ali Paşa, Gazitepe, Mimarşinan, Piri Mehmet Paşa, Yeni, Fatih, Alibey ve Cumhuriyet Mahallelerine hizmet verecek. Atıksu, Fener Köyü, Alipaşa ve Gazitepe kolektörlerinden topla-

2016 yılında tamamlanacak Silivri, Selimpaşa ve Çanta İleri Biyolojik Atıksu Arıtma Tesisleri'ni basına tanıtan Başkan Kadir Topbaş, "Marmara Denizi'ne bir damla atıksu akmayacak" dedi.

nacak, Silivri Atıksu Tüneli vasıtasıyla arıtma tesisine ulaştırılarak arıtılacak. Proje kapsamında Silivri havzasında 113 kilometre atıksu kolektörü ve şebeke hattı yapıldı. 1400 metre çapında ve 1904 metre uzunluğundaki derin deşarj tünelinin 180 metresi tamamlandı. Ayrıca 20 kilometre atıksu kolektörü ve 80 atıksu şebekesi daha yapılması planlanıyor. Yapılan Boğluca Deresi ıslahı da tamamlanacak.

Çanta İleri Biyolojik Atıksu Arıtma Tesis

Silivri'ye hizmet verecek tesis günlük 52 bin metreküp kapasiteli ve 250 bin kişi kapasiteli. Çanta Deresi vasıtasıyla bölgeden Marmara Denizi'ne atıksu girişi son bulacak. Silivri batı kısım ve Çanta doğu kısmında toplanan atıksu, Çanta Atıksu Tüneli ile arıtma tesisine ulaştırılacak. Proje kapsamında Semizkuşlar'da 5 kilometre atıksu kolektörü ve 18 kilometre atıksu şebeke hattı yapıldı. 1200 milimetre çapında ve 1667 metre uzunluğundaki deniz deşarj tünelinin 870 metresi tamamlandı. 7,5 kilometre atıksu tüneli, 20 kilometre atıksu kolektörü ve 65 kilometre atıksu şebekesi daha yapılması planlanıyor.

"Yenilenebilir enerji" için İzmir'de buluştular

Avrupa Birliği projesi olan, Türkiye'den İzmir, Manisa (Soma), İsveç'in Lund ve İspanya'nın Laguna da Duero şehirlerinin bulunduğu CITYFIELD Projesi'nin ikinci toplantısı, İzmir Büyükşehir Belediyesi'nin ev sahipliğinde, tarihi Havagazı Fabrikası'nda gerçekleşti. Enerjide önemli derecede tasarruf sağlayacak sistemleri öngören ve karbondioksit gazı azaltılmasını hedefleyen proje çerçevesinde, İsveç'in Lund kentinde gerçekleşen ilk buluşmanın ardından İzmir'deki toplantıya Estonya, Polonya, İsveç, İspanya, İtalya, İngiltere, Almanya, Belçika ve Türkiye'den konunun uzmanları katıldı.

Mavişehir'de örnek proje

Toplantının açılış konuşmasını yapan İzmir Büyükşehir Belediyesi Meclis Üyesi Muzaffer Tunçağ, Büyükşehir Belediyesi olarak yenilenebilir enerji yatırımlarına büyük önem verdiklerini belirterek, toplantının bu anlamda

çok önemli olduğunu vurguladı. Türkiye'de ilk defa bir belediyenin, İzmir Büyükşehir Belediyesi'nin İnovasyon Müdürlüğü kurduğunu hatırlatan Tunçağ, "Proje çerçevesinde, Mavişehir'deki binaların verimli enerji ile iyileştirilmesini sağlayacağız. Bu, Türkiye'de ilk senaryo çalışması olacak. 30 yıl önce inşa edilen büyük bir konut alanı burası. Böyle bir alanda çalışma yapmak kolay değil. Ama arkadaşlarımız bu konuda çalışacak" dedi. İzmir Büyükşehir Belediyesi'nin akıllı trafik yönetimi, solar çamur kurutma tesisi, elektrikli otobüs alımı, tramvay yatırımı, jeotermal kaynakların tarımda, elektrik üretiminde kullanılması gibi çok önemli projeler yürüttüğünün altını çizen Tunçağ, gelecek nesillere temiz bir çevre bırakmak için bu çalışmalara büyük önem verdiklerini söyledi.

Soma'daki hava kirliliği önlenecek

Manisa Büyükşehir Belediyesi Genel

İzmir Büyükşehir Belediyesi'nin de yer aldığı CITYFIELD (Geleceğin Yenilenebilir ve Yenilikçi Etkin Bölgeleri ve Kentleri) Projesi kapsamında 9 ülkenin uzmanları İzmir'de bir araya geldi.

Sektor Yardımcısı Yılmaz Gençoğlu da AB kapsamında geleceğin akıllı şehirlerini yaratacak bir projede yer almaktan büyük mutluluk duyduklarını dile getirdi. Bu proje kapsamında Soma'da atık enerjiden bölgesel ısıtma sistemi çalışması yürüttüklerini belirten Gençoğlu, "İlk etapta 8 bin 100 konut, ardından 22 bin 100 konut sisteme bağlanacak. Bu sayede kömür havzası olan, konumu itibarıyla çukurda bulunan termik santral ve Soma ilçemizin kömürle ısınması nedeniyle oluşan hava kirliliği giderilecek. Aynı zamanda kendi elektrik enerjisini üreten konutlar ile diğer şehirlere de örnek olacak. Tüm bu sebeplerden dolayı Manisa Büyükşehir Belediyesi olarak biz bu projeyi önemsiyoruz" diye konuştu. İzmir Büyükşehir Belediyesi Çevre Koruma ve Kontrol Dairesi Başkanlığı'nın ev sahipliğinde gerçekleştirilen toplantıda enerji verimliliği, yenilenebilir enerji ve bu uygulamaların başka şehirlerde yaygınlaştırılması konuları ele alındı.

Gürültü haritası çıkarılıyor

Mersin Büyükşehir Belediyesi, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ve TÜBİTAK işbirliği ile yapılacak Mersin'in gürültü haritasının teknik hazırlıkları, TÜBİTAK Marmara Araştırma Merkezi Çevre ve Temiz Üretim Enstitüsü tarafından yürütülüyor. Mersin Büyükşehir Belediyesi Çevre Koruma ve Kontrol Dairesi Başkanlığı, bilgi, envanter ve saha çalışmalarında projeye destek veriyor. Stratejik gürültü haritalama çalışmaları için gerekli olan kent ile ilgili bilgi ve envanter, Mersin Büyükşehir Belediyesi Çevre Koruma Müdürlüğü tarafından kısa sürede

hazırlanarak, proje çalışmalarına ilk olarak Mersin'de başlandı.Çevresel Gürültünün Değerlendirilmesi ve Yönetimi Yönetmeliği uyarınca nüfusu 100 binin üzerinde olan Akdeniz, Toroslar, Yenişehir, Mezitli, Erdemli, Silifke ve Tarsus ilçelerinde karayolu envanteri, araç sayımları, sanayi ve eğlence yeri envanteri çalışmaları ile sahada yapılan model doğrulama ölçümleri Mersin Büyükşehir Belediyesi'nin desteğiyle tamamlandı. Stratejik gürültü haritalarının hazırlanması ile vatandaşların huzurunun sağlanması, beden ve ruh sağlığının bozulmaması için çevresel

gürültüye maruz kalma seviyelerinin belirlenerek insan sağlığı ve çevresel gürültü kalitesinin korunmasının gerekli olduğu yerlerde gürültünün önlenmesi ve azaltılmasına yönelik eylem planlarının oluşturulması ve bu planların uygulanması amaçlanıyor.

Daha temiz deniz için...

Akdeniz'de bir ilk olan deniz yüzeyini temizleme aracı liman içerisinde, liman dışı önemli noktalarda ve şehir içi sahil bandında temizlik yapacak. Deniz süpürgesinin toplayıcı mekanizması katı atıkları helezon şeklinde topluyor. Toplanan bu atıklar ise geri dönüşüme gönderilerek, dönüşümleri sağlanıyor.

Daha temiz bir Mersin için çalıştıklarını ifade eden Mersin Büyükşehir Belediye Başkanı Burhanettin Kocamaz, çevreyi daha temiz hale getirmenin herkesin öncelikli görevi olduğunu belirterek, "Denizlerin temiz olması

son derece önemli. Deniz, Mersin için büyük bir avantaj. Bu avantajı en iyi şekilde değerlendirmek hepimizin başlıca görevi. Denize atıklar bırakılarak, deniz kirliliği oluşturuluyor. Bunların önlenmesi ve kirliliğin temizlenmesi yönünde mutlaka bir çabamızın olması gerekiyor. Bunun altyapısının oluşturulması ve tedbirlerinin alınması lazım. İnsan sağlığı bizler için çok önemli. Dolayısıyla vatandaşlarımızın da bu konuda duyarlı olmalarını bekliyoruz. Büyükşehir Belediyesi olarak kararlıyız.

Mersin Büyükşehir Belediyesi, deniz kirliliğine karşı temizleme çalışmalarını sürdürüyor.

Denizi temiz tutma konusunda üzerimize düşeni yapacağız" dedi.Başkan Kocamaz, deniz temizliği çalışmalarının devam edeceğine vurgulayarak, "Limana gelen gemilerin de duyarlı davranmaları gerektiğini özellikle hatırlatmak istiyorum. Büyükşehir Belediyesi olarak ilerleyen günlerde bu atıkların temizlenmesi, ayrıştırılması ve yok edilmesi yönünde gerekli işlemleri yapacağız. Bunlarla ilgili gerekli laboratuvarları ve tesisleri oluşturacağız. İnşallah Mersin, Akdeniz'in en temiz bölgesi olacak" diye konuştu.

Yeni yaşam alanı: EYOF 2011 Hatıra Parkı

2011 yılında Trabzon'da yapılan Avrupa Gençlik Olimpiyat Oyunları'nın anısını yaşatmak amacıyla yapılan EYOF 2011 Spor Hatıra Parkı'nın çiçeklerle bezenmiş güzelliği yerli ve yabancı ziyaretçiler tarafından büyük beğeni topluyor.

30 bin metre kare alanda yapılan ve Trabzon'un yeni yaşam alanı olan parkta Trabzon Büyükşehir Belediye-

yesi tarafından yapılan yeşillendirme ve çiçeklendirme çalışmaları ortaya doyumsuz güzelliklerin çıkmasını sağladı.

İçerisinde Osmanlı çay evi, Japon çay evi, yapay gölet, yürüyüş alanları ve dinlenme alanları bulunan EYOF 2011 Spor Hatıra Parkı her yaştan Trabzonlu'nun önemli uğrak yerlerinden biri oluyor.

Trabzon'un gürültü kirliliği haritası hazırlanıyor

Çevresel Gürültünün Değerlendirilmesi ve Yönetimi Yönetmeliği gereğince, Türkiye genelinde belirlenmiş nüfusu 100 binin ve nüfus yoğunluğu kilometrekare başına bin kişinin üstünde olan yerleşim alanlarının karayolu, demiryolu ve sanayi alanları için stratejik gürültü haritası hazırlanması planları dahilinde, Trabzon'da nüfusu 100 binin üzerinde olan Ortahisar ve Akçaabat ilçelerinin stratejik gürültü haritalarının çıkarılması

çalışmaları başladı.Çalışmayı Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Trabzon Büyükşehir Belediyesi ve TÜBİTAK ortaklaşa yapacak. Çalışma kapsamında TÜBİTAK uzmanları ve Trabzon Büyükşehir Belediyesi teknik elemanları Ortahisar ve Akçaabat ilçelerinde karayolları ve caddeler, sanayi alanları, havalimanı, eğlence yerleri vb. gibi gürültü kaynağı yüksek olan yerlerde saha araştırması yaparak kişi, konut, okul ve hastane sayısı ile bunların

etkileşiminin gürültü ölçümleriyle belirlenmesini planladı. İnceleme ve saha araştırmaları sonucunda, gürültü ölçümü yapılacak alanlar belirlenirken, diğer 14 ille birlikte belli bir takvim dahilinde tespit edilen bölgelerde kısa ve uzun süreli ölçümler yapıldı. Yetkililer çalışmaların planlandığı şekilde devam ettiğini kaydederek, 2015 yılı Aralık ayına kadar stratejik gürültü haritaları çıkarılması çalışmalarının tamamlanacağını kaydetti.

Pendik Belediye Başkanı Dr. Salih Kenan Şahin:

“İlçemize en kaliteli hizmeti sunmanın gayreti içerisindeyiz”

Belediyecilik anlayışlarının, hayata ve insana dokunan, kentin yaşam kalitesini yükselten aynı zamanda sosyal barışı, sosyal dayanışmayı da destekleyen bir belediyecilik olduğuna işaret eden Pendik Belediye Başkanı Dr. Salih Kenan Şahin, belediyecilikte konuştukları kavramların başında eğitim, sosyal, kültürel ve sporla ilgili yaptıkları işlerin geldiğini söyledi.

Başkan Şahin, “Bizler ekibimizle bu bağlamda hizmet çitamızı her geçen gün yükselterek, Pendikli hemşherlerimize en kaliteli hizmeti sunmanın gayreti içerisindeyiz” dedi.

25 yıl önce Kartal’ın bir mahallesi iken bugün özellikle toplu konut alanları ve daha yaşanır mekânları bulunduğu için şehrin en çok göç alan yerlerinden biri haline gelen Pendik, yapılan yatırımlarla bölgenin cazibe merkezi olma yolunda.

Sağlıklı Kentler Birliği içinde özellikle gençlik politikalarıyla ön plana

çıkan Pendik’i ve sağlıklı kent olma yolundaki hizmet anlayışlarını Belediye Başkanı Dr. Salih Kenan Şahin ile konuştuk.

■ Sizi kısaca tanıyabilir miyiz?

1967 Erzurum doğumluyum. Erzurum Lisesi’ni 1984 yılında bitirdikten sonra Atatürk Üniversitesi

Tıp Fakültesi’nden 1990 yılında mezun oldum. SGK Amasya Suluova Dispanseri’nde pratisyen doktor olarak çalışmaya başladım. 1992’de Tıpta Uzmanlık Sınavı’na girerek Kartal Eğitim ve Araştırma Hastanesi Enfeksiyon Hastalıkları Kliniği’nde ihtisasımı yapmaya hak kazandım. Uzmanlık eğitimim son-

“Başlattığımız kentsel dönüşüm ile ilçeyi depreme dayanıklı hale getirmenin yanı sıra daha yaşanabilir ve sağlıklı bir kent oluşturmak yönünde çaba gösteriyoruz”

rası bir süre Kartal Yavuz Sultan Selim Hastanesi’nde İntaniye Uzmanı olarak çalıştım. Gebze Yüksek Teknoloji Enstitüsü’nde işletme yüksek lisansı yaptım. Nisan 2005-Mayıs 2008 arasında İstanbul Sağlık İşleri Bölge Müdürü olarak görev yaptım. Hekim ve yönetici olarak sağlık alanında çeşitli görevlerde bulunurken hem siyasetin içinde hem de çeşitli dernek ve sivil toplum kuruluşlarının çalışmalarında yer aldım. 29 Mart 2009 ve 30 Mart 2014 Yerel Seçimlerinde olmak üzere iki dönem üst üste Pendik Belediye Başkanı seçildim. Evli ve üç çocuk babasıyım.

■ Pendik hakkında bize bilgi verebilir misiniz?

664 bine yükselen nüfusuyla İstanbul’un 5. büyük ilçesi olan şehrimiz; hava, kara, deniz ve raylı sistem ulaşımına sahip ender ilçelerden biridir. Avrupa’nın en hızlı büyüyen havalimanları arasında yer alan Sabiha Gökçen Havaalanı, Ankara ve Konya YHT hattı istasyonu, Pendik Marina-Hızlı Feribot ve Ro Ro limanı ve yapımı süren üç ayrı metro hattı ile Pendik, her alanda büyük bir değişim ve gelişim içindedir. 25 yıl önce Kartal’ın bir mahallesi iken bugün özellikle toplu konut alanları ve daha yaşanır mekânları bulunduğu için şehrin en çok göç alan yerlerinden biri haline gelmiştir. Avrupa’nın en seçkin Ar-Ge ve teknoloji merkezlerinden biri olan Teknopark İstanbul’un da açılmasıyla dev teknoloji şirketlerinin üssü haline gelmeye başlamıştır. İlçede peş peşe açtığımız dev kültür merkezleri ve spor komplekslerinin yanı sıra özel ve kamu sektörünün yatırımlarını da ilçeye kazandırarak Pendik’i bölgenin cazibe noktası haline getirmeye devam ediyoruz.

■ Sağlıklı kent kavramı size neyi ifade ediyor? Pendik’i bu açıdan nasıl değerlendiriyorsunuz?

Ulaşım ve otopark problemi çözülmüş, kentsel-sosyal altyapısı ve yeşil alanları yeterli, eğitim, sağlık, kültür ve spor tesislerinin tüm vatandaşların erişimine yakın, dezavantajlı kesimlerin ihtiyaçlarını göz önünde bulunduran, yaşayanların orada yaşadığı için mutlu ve huzurlu olduğu kentler sağlıklı kentlerdir. Pendik Belediyesi olarak başlattığımız kentsel dönüşüm ile ilçeyi depreme dayanıklı hale getirmenin yanı sıra daha yaşanabilir ve sağlıklı bir kent oluşturmak yönünde çaba gösteriyoruz. Bu yüzden kentsel dönüşüme sadece binaların yıkılıp yeniden yapılması şeklinde değil, alandaki çarpık ve sağlıksız yapılaşmanın ortadan kaldırılarak sosyal ve teknik donatı ile yeşil alanlar bakımından zengin, konforlu ulaşım sistemine sahip, yüksek kaliteli konut alanlarından oluşan bir yerleşim alanı meydana getirmeyi hedefliyoruz.

■ Sağlıklı Kentler Birliği'ne ne zaman katıldınız?

Pendik Belediyesi 25.04.2013 tarihinde Birliğe üye olmuştur. Türkiye Sağlıklı Kentler Birliği'nin 22 Mayıs 2014'te Bursa'da gerçekleştirilen 20. Olağan toplantısında da Birlik Encümen Üyesi sıfatıyla da görev yapmaktayım.

■ Sağlıklı Kentler Birliği'nin faaliyetleriyle ilgili neler düşünüyorsunuz? Bu Birliğe üye olmak Pendik'e ne gibi katkı sağlıyor?

Yaşanabilir ve sağlıklı kentler için sağlık ve sağlığı ilgilendiren tüm kentsel ve çevresel konularda eşitsizlikleri azaltmak ve kent yoksulluğu ile mücadele etmek amacıyla Birliğe üyeliğimizi gerçekleştirdik. Üyelik kapsamında, Sağlıklı Kentler Birliği'nin belirlediği "Sürdürülebilir Kalkınma" ve "Sürdürülebilir Kentler Yaratmak", etkili yerel yönetimler sağlamak, ulusal-bölgesel-yerel ortaklıklar kurmak ve sağlık temelli stratejiler üretmek ilkeleri benimsenmiştir. Be-

nimsenen bu ilkeler doğrultusunda Pendik ilçesinde sağlıklı yaşam, sürdürülebilir çevre, atık dönüşümü gibi çeşitli projeler tamamlanmış veya sürdürülmektedir.

■ Kentlerin sağlığını bozan unsurların neler olduğunu düşünüyorsunuz? Pendik için bu açıdan neler söylersiniz?

Biz belediyeciliği sadece yol, kaldırım, yapı yapmak olarak görmüyoruz. Yolun da, kaldırımın da, yapının da ana hedefi insanın yaşam konforunu arttırmak. Biliyoruz ki, hepimiz Anadolu'nun bir yerinden geldik. Ancak biz kentin imkânlarından istifade etmedikçe, kent kültürüne adapte olmamız, kentli olmamız zor. Onun için yaptığımız tüm tesislere kenar mahallelerden başladık. Geçtiğimiz yıl 16 tane sosyal-kültürel tesis yaptık. Bu yıl da 4 kültür ve sosyal tesisi daha hizmete kazandırdık. Bunların her birini kentin kenar mahallelerine inşa ettik. Çünkü orada ihtiyaç daha fazla. Bir anlamda sosyal adaleti sağlarsak, sosyal barışın olacağını görüyoruz. Öyle bir hassasiyetle ya-

tırmalarımız, projelerimiz için yer seçimi de yapmış oluyoruz. O anlamda belediyecilik anlayışımız, hayata ve insana dokunan, kentin yaşam kalitesini yükselten, aynı zamanda sosyal barışı, sosyal dayanışmayı da destekleyen bir belediyecilik. Ve belediyeciliği de belediye yönetiminden kent yönetimine taşıdık. Belediyecilikte konuştuğumuz kavramların başında eğitim, sosyal, kültürel ve sporla ilgili yaptığımız işler geliyor. Belki normal belediyenin mevzuatı ya da önceliği arasında bunlar yer almayabilir. Ama kentin öncelikleri mutlaka bizim gündemimizin önünde yer aldı.

■ Sağlıklı kent olma yolunda ne gibi projeleri hayata geçirdiniz? Bu konuda Birliğe üye diğer kentlere de örnek olabilecek "vizyon" bir projeniz var mı?

Pendik'in konforunu bozmadan ulaşım ve otopark sorununu çözen, yeşil ve sosyal alanları yeterli, toplumun her kesiminin ihtiyaçlarına cevap veren sosyal, kültürel ve spor amaçlı hizmet anlayışıyla donatmak

için çalışmalar yürütüyoruz. Bu kapsamda çeşitli yatırımlarımızı hizmete açarken, yeni projeleri de hayata geçirmek üzere çalışıyoruz. Yoğun kentleşme, nüfus artışı ve ekonomik büyümeyle artan araç kullanımıyla yaşanan otopark sorununa çözüm bulmak amacıyla 2014 Nisan ayından itibaren yeni bir uygulama başlattık. Artık konut projelerine otopark zorunluluğu getirdik. Uygulamada her daire için 1 araçlık otopark yeri tahsis

edilecek. Böylelikle konut sakinleri araçlarını sokaklara değil, otoparklara park edecek ve sokaklarda park etmiş araç yoğunluğu ortadan kalkacak. Gelecekte ilçenin ulaşım ve otopark sorunu yaşamaması için yapıların parselleri bünyesinde otopark ihtiyacının çözmesi gerekiyor.

■ SKB içinde "gençlik politikaları" denince ön plana çıkan belediyelerden ve başkanlardan birisiniz. Doktorsunuz aynı zamanda. Gençlik politikalarının ülke için önemini bize sizin gözünüzden anlatır mısınız?

Pendik genç nüfusa sahip bir ilçe. Bu yüzden gençlerin hem bedensel hem zihinsel gelişimlerine büyük önem veriyoruz. Bu amaçla öncelikle onların yaşamlarına hareket getirmek, sporu yaşam içimi olarak yerleştirmek zorundayız. Dışarıda gençleri ağına düşürmek için bekleyen çok sayıda tehlike bulunuyor. Bir araya geldiğim gençlere de sürekli olarak, hayata benmerkezci bakmamalarını, sürekli kendilerini geliştirmelerini, sosyal hayatın içinde olmalarını, sporla müzikle uğraşmalarını, sosyal sorumluluk projelerinde yer almalarını öneriyorum.

Çünkü hem kendilerini hem de diğer insanları tanımaları gerekiyor. Kütüphane gönüllülerimiz ile birlikte beş yıl boyunca okullarda "Pendik Okuyor" kampanyası yürüterek gençlerimizde okuma alışkanlığını arttırmayı hedefledik. Çeşitli yarışmalarla onları üretmeye, rekabete ve spora yönlendirdik. Bütün çocuklarımız eğitim hayatları boyunca en az bir branşta hoca nezaretinde ve belli bir disiplin içinde temel spor eğitimi almalı dedik. 10 bin çocuğa temel basketbol eğitimi verdik. Şu anda voleybol federasyonu ile çalışma yürütüyoruz.

Yakın bir zamanda o da başlayacak ve 10 bin çocuğumuza da voleybol eğitimi vereceğiz. Son olarak İstanbul Kalkınma Ajansı desteğinde Pendik'teki 20 bin lise öğrencisini kapsayan bir proje gerçekleştirerek, onları obeziteden koruyacak Sağlıklı Yaşam Merkezini hayata geçirdik. Burada gençlerimiz hem doğru beslenme hem de kaliteli bir yaşam sürdürmeleri için neler yapması gerektiğini öğrendiler.

“İlçede peş peşe açtığımız dev kültür merkezleri ve spor komplekslerinin yanı sıra özel ve kamu sektörünün yatırımlarını da ilçeye kazandırarak Pendik’i bölgenin cazibe noktası haline getirmeye devam ediyoruz”

■ **Çocuklara ve gençlere yönelik yerel yönetim politikaları açısından geçmiş ve bugünü kıyasladığınızda nasıl bir tablo karşınıza çıkıyor? Gelecek için neler öngörüyorsunuz?**

Bugün yerel yönetimler, sadece belediyeçilik ile ilgili konularda faaliyet gösterme yerine yaşayanların sosyal ve psikolojik problemlerine de çözüm getirmek, bireylere eğitim, kültür, eğitim, spor ve sağlık alanlarında destek vermek zorundadır. Bu yüzden geleceğimizin teminatı olan çocuk ve gençlerimizi, zararlı alışkanlık ve çevrelerden uzak tutmak, onları geleceğe daha iyi hazırlamak üzere sürekli yeni projeler üretmek ve hayata geçirmek durumundayız. Biz Pendik Belediyesi olarak gençlerimiz için mahallelere Bilgi Evleri ve spor merkezleri, kültür

merkezlerimiz içinde etüt sınıfları, spor merkezleri, antrenman sahaları açarak, buralarda çeşitli branşlarda ücretsiz eğitim vererek onları doğru bir şekilde yönlendirmeye çalışıyoruz.

■ **Belediyelerin görev alanları içerisinde yer alan faaliyetlerle, sağlıklı kent olmak için yapılanlar arasında bir ayırım olduğunuzu düşünüyor musunuz?**

Hayır, düşünmüyorum zira son yapılan belediye kanunu kentin ve kentinin fiziksel ve sosyal ihtiyaçlarının tamamı göz önünde bulundurularak dizayn edilmiş bir kanun oldu. Dolayısıyla 5393 sayılı belediye kanununun ilk maddesi belediyelerin kuruluşunu, organlarını, görev yetki ve sorumluluklarını ve çalışma alanlarını düzenlerken yine aynı kanunun 14. maddesinde şunlara

yer verilmektedir. Belediye, mahalli müşterek olmak şartıyla bir kentin imar, su, kanalizasyon, ulaşım gibi kentsel altyapısının yanı sıra çevre ve çevre sağlığı, temizlik ve katı atık, acil yardım kurtarma ve ambulans, defin ve mezarlıklar; ağaçlandırma, park ve yeşil alanlar gibi hizmetleri yapar veya yaptırır. Spor teşvik ettirir bu yönde yatırımlar yapar, amatör kulüpleri destekler. Dolayısıyla sağlıklı kent kriterleri ile belediyelerin bu konuda yasal açıdan yapması gerekenler neredeyse tamamen örtüşmektedir. Bizler de ekibimizle bu bağlamda hizmet çıtamızı her geçen gün yükselterek, Pendikli hemşerilerimize en kaliteli hizmeti sunmanın gayreti içerisindeyiz.

■ **Son olarak eklemek istedikleriniz...**

Derginizde belediyemize ve bana yer verdiğiniz için sizlere teşekkür ediyorum. Yayın hayatınızda başarılar diliyorum.

“Bugün yerel yönetimler, sadece belediyeçilik ile ilgili konularda faaliyet gösterme yerine yaşayanların sosyal ve psikolojik problemlerine de çözüm getirmek, bireylere eğitim, kültür, eğitim, spor ve sağlık alanlarında destek vermek zorundadır”

Çankaya bu imzayla **AB'ye girdi**

Avrupa'daki 6 bin 297 belediye tarafından imzalanan Başkanlar Sözleşmesi'ne (Covenant of Mayors) Çankaya Belediyesi de imza attı.

en az yüzde 20 azaltmasını sağlamak. Çankaya Belediye Başkanı Alper Taşdelen, Çankaya'nın 2020 yılına kadar karbon salınımını yüzde 25 oranında azaltacağını taahhüt eden imzayı, anlamlı bir günde, tüm dünyaca kutlanan ve insanlığın yeryüzüne verdiği zararlara dikkat çekilmesini amaçlayan Yeryüzü Günü'nde (Earth Day) attı.

Yaşanabilir bir Çankaya için

Türkiye'nin de dâhil olduğu Avrupa nüfusunun büyük çoğunluğunun kentlerde yaşadığını ve AB sınırları içinde üretilen enerjinin yüzde 80'inin

kentlerde tüketildiğini hatırlatan Taşdelen, "İklim değişikliği ve enerji verimliliği gibi konularda yurttaşlara en yakın yönetim birimi olan belediyelerin kapsamlı bir duruş sergilemesi ve bu konularda atılacak adımların yerelden başlatılması gerektiğine inanıyorum." dedi. Çankaya Belediyesi katılımı ilgili gerekli prosedürlerin yerine getirilmesinin ardından bir yıl içerisinde yereldeki paydaşlarla birlikte kentteki karbondioksit salınımı azaltma gösterge hedefini de içerecek bir "Sürdürülebilir Enerji Eylem Planı"nı hazırlayacak.

Çankaya, temizlikte Avrupa kalitesini yakalıyor

Çankaya Belediyesi, katı atıkların ve çöplerin toplanarak çöp döküm alanına nakli ile ilgili "Yeni Sistem Çöp Konteyneri" uygulamasını başlattı. Galvanizli çelik sacdan yapılmış olan yer üstü konteynerler,

soğuğa ve güneş ışınlarına karşı dayanıklı olmasının yanı sıra alt kısmında atık çöp sularının dışarı sızmasını önlemek için tasarlanmış 250 litrelik depoya da sahip. 240 konteyner ile başlayan proje tamamlandığında tüm ilçe sınırları içerisinde toplam 2 bin 250 adet konteyner yerleştirilmiş olacak. Pilot bölge seçilen Oran'da başlayacak yeni projeyi basına tanıtan Çankaya Belediye Başkanı Alper Taşdelen, ilk etapta 240 konteynerin mahallelere yerleştirileceğini belirtti. İki yıl içinde Çankaya genelinde bu uygulamanın hayata geçmiş olacağını söyleyen Taşdelen, "Yeni konteynerlerimiz sayesinde artık sokaklarda

çöp ve çöp poşetleri olmayacak. Çankayalılar, gelişmiş Avrupa kentlerinde olan sisteme kavuşmuş olacak. Belediye temizlik işçilerinin de projede büyük emekleri bulunacak. El ele omuz omuza bu temizlik devrimini gerçekleştireceğiz" dedi. Uzaktan kumandalı tam elektronik sistemli vinç tarafından boşaltılma ve yıkanarak temizlenme özelliğine sahip olan üç metreküp kapasiteli yeni konteynerler, kullanım kolaylığı ve boşaltma esnasındaki sessizliği ile dikkat çekiyor. Konteynerler, kapaklarına hiç el değmeden ayakla açılabilme olanağı da sunarak halk sağlığını korumaya da katkı sağlıyor.

Görme engellilere 'gönüllü' dopingi

Görme engellilerin kent yaşamındaki fiziki, sosyal ve kültürel ihtiyaçlarını karşılamak için çalışmalar yürüten Karşıyaka Belediyesi, Bostanlı'daki Görme Engelliler Kütüphanesi için 'gönüllü' akımı başlattı. Roman, hikaye veya ders kitaplarını okumak için Görme Engelliler Kütüphanesi'ne ihtiyaç duyan engelliler için Mahalle Merkezlerindeki gönüllü kadınları seferber eden belediye, gereksinim duyulan kitapların sesli olarak kayıt altına alınabilmesi için çalışma başlattı. Proje kapsamında, ilçedeki 8 mahalle merkezindeki yaklaşık iki bin kadın, periyodik olarak kütüphaneye giderek sesli kitapları kayıt altına alacak.

Engelleri kaldırıyoruz

Okunan kitapların, kütüphaneden faydalanmak isteyen görme engellilerin hizmetine sunulacağını belirten Karşıyaka Belediye Başkanı Hüseyin Mutlu Akpınar da kayıt odasına girerek kitap okudu. Kent içindeki engelleri kaldırmak için çalıştıklarını belirten Başkan Akpınar, "Görme engelli

Karşıyaka Belediyesi, Bostanlı'daki Görme Engelliler Kütüphanesi için Mahalle Merkezlerini seferber etti. Her ay 100 kadın, kütüphaneye giderek, görme engellilerin ihtiyaç duydukları roman, hikaye ve ders kitaplarını sesli olarak okuyacak.

Modern kütüphane

Bostanlı'daki Görme Engelliler Kütüphanesi'nde; 1 okuyucu, 1 büyüteç, 2 adet kolaylaştırılmış bilgisayar, 1 ses kayıt cihazı ve kabini ile Braille baskı makinesi bulunuyor.

Kütüphane sayesinde, görme engelliler kimseden yardım almadan bilgisayar ortamında yazılı materyalleri okuyabiliyor, kendileri yeni belge oluşturabiliyor ve istedikleri takdirde Braille alfabesi olarak çıktısını alabiliyor.

En prestijli bahçeler ödüllendirildi

Nilüfer Belediyesi tarafından bu yıl on altıncısı düzenlenerek 3 ayrı kategoride yapılan “En güzel fabrika, ev ve site bahçesi” yarışmasında Nilüfer’in en güzel bahçeleri ödüllendirildi. Uludağ Üniversitesi Bahçe Bitkileri bölümünden Doç. Dr. Asuman Cansev, Nilüfer Belediyesi Park ve Bahçeler Müdürü Hakan Tanrıöver, Peyzaj Mimarları Ebru Tunç, Merve Kutlucan, Fulya Akfıdan Sevim, Ziraat Mühendisi Fikret Küçükbayraktar ve NOSAB Çevre Arıtma Sorumlusu Nagihan Çevik’ten oluşan jüri üyeleri Nilüfer’in en güzel bahçelerini seçerken hayli zorlandılar.

En Güzel Fabrika Bahçesi

Jüri üyelerinin değerlendirmeleri sonucunda, 23 başvurunun yapıldığı “En Güzel Fabrika Bahçesi” kategorisinde Sinta Sanayi İnşaat Taahhüt ve Ticaret A.Ş. birinci oldu. Aynı kategoride Metiş Otomotiv Endüstri Ürünleri ikinci olurken İnoksan Mutfak A.Ş. de üçüncü olmaya hak kazandı.

En Güzel Site Bahçesi

“En Güzel Site Bahçesi” kategorisinde ise Balat’ta bulunan Aydı Dikencik Re-

sort Sitesi birinci, 15300 MİSİA Sitesi ikinci, Prestij Park Sitesi de üçüncü oldu. “En Güzel Ev Bahçesi” kategorisinde ise Altınşehir Mahallesi’nden Gülay Haktanırlar’ın bahçesi birinci lige layık görüldü.

Çevreyle İlgili Projelere Destek Verilmeli

Katılımın her yıl arttığı “En güzel fabrika, ev ve site bahçesi” yarışmasının ödül törenlerinin ilki “En güzel fabrika bahçesi” seçilen Sinta Sanayi İnşaat Taahhüt ve Ticaret A.Ş.’de gerçekleştirildi. Dereceye girenlere ödül ve katılım belgeleri Nilüfer Belediye Başkanı Mustafa Bozbey tarafından verildi. Sinta Genel Müdürü İlker Oral, Metiş Otomotiv Endüstri Ürünleri yetkilisi Vedat Bayrak ve İnoksan Mutfak A.Ş.’den Barış Çakar ve davetlilerin katılımıyla gerçekleştirilen ödül töreninde konuşan Nilüfer Belediye Başkanı Mustafa Bozbey, sanayicilerin en güzel bahçe yarışmasına katılarak çevre duyarlılıklarını ortaya koyduklarını kaydetti.

Başkan Bozbey, “Sanayicilerimizin

Nilüfer Belediyesi tarafından halkı çevre düzenlemesine özendirmek amacıyla düzenlenen “En güzel fabrika, ev ve site bahçesi” yarışmasının ödülleri sahiplerini buldu.

çevre duyarlılığı her geçen gün artıyor. Yerel yönetimler, özellikle genel yönetimler bizim işadamlarımızın, sanayicilerimizin yanında olmalı ve onların çevreyle ilgili projelerinde mutlak suretle destek olmalı, bu desteği gerekirse enerji maliyetlerinde gösterebilme cesaretini sunmalı. Aksi takdirde bir çevreyi kaybediyoruz. Ama Bursalı sanayicilerimizin çevreye duyarlılığıyla bir süre sonra karbon ayak izinin dahi azalmasına katkı koyacak projelere imza atacaklarına inanıyorum. Bugün de çevreye katkı koyan, çevreyi koruyan bir fabrikanın bahçesindeyiz. Tüm fabrikaların ve işyerlerinin bahçelerinin aynı düzeyde olması bizim en büyük arzumuz ve isteğimizdir” şeklinde konuştu.

“En Güzel Fabrika Bahçesi” ödül töreninin ardından ikinci tören ise Aydı Dikencik Resort Sitesi’nde çok sayıda davetlinin katılımıyla düzenlendi.

Konuşmaların ardından kategorilerinde dereceye girenlere plaketleri verilirken, site ve fabrika bahçesi birincilerinin gönderlerine bayrak çekildi.

Engellerini at binerek aşıyorlar

Osmangazi Belediyesi tarafından engelli çocukların tedavisine yönelik 4 yıldır düzenlenen at binış eğitimlerine katılan engelli çocuklar için Sahipsiz Hayvanlar Doğal Yaşam ve Tedavi Merkezi’nde ailelerin de katıldığı bir sertifika töreni düzenlendi. Törene katılarak çocuklara sertifikalarını veren Osmangazi Belediye Başkan Yardımcısı Yunus Şahin, “Belediye olarak 2012 yılından bu yana düzenli şekilde gerçekleştirdiğimiz eğitim programı ile engelli çocuklarımızın sosyalleşmesine, onların hastalıkları ile birlikte yaşamayı öğrenip, kendilerini toplum içerisinde daha rahat ifade etmelerine katkı sağlamış oluyoruz” dedi.

At binış eğitimi sonunda sertifika alan engelli çocuklardan Emrullah

Bilgici’nin annesi Kıymet Bilgici, böyle bir imkanı kendilerine sağlayan Osmangazi Belediye Başkanı Mustafa Dündar ve belediye yetkililerine teşekkür etti. Doğuştan bedensel

engelli olan 9 yaşındaki Ramazan Güler’in annesi Nevin Güler ise, 3 yıldır katıldıkları at binış eğitimleri sayesinde çocuğunun hastalığının önemli ölçüde iyileştiğini söyledi.

Pendik Belediyesi | İstanbul

133 ülkeyle aynı anda temizlik

133 ülkede faaliyet gösteren çevre temizlik hareketi Let’s Do It’in Türkiye ayağında Sivil Yaşam Derneği, gönüllü kuruluşlar ve kentteki spor kulüpleri ile Pendik Belediyesi personeli, Balıca’daki ormanlık alanda çevre temizliği yaptı. Ayakkabıdan araba lastiğine yüzlerce çeşit atığı toplayarak poşetlere dolduran gönüllüler, ardından ekipler halinde düzenlenen yarışmalarla keyifli bir gün yaşadılar. Özellikle çocuklara çevre bilincinin aşılanması amacıyla gerçekleştirilen etkinlik, Pendik Atatürk Anıtı’nda düzenlenen final programı ile sona erdi. Pendik Belediye Başkanı Dr. Salih Kenan Şahin, tüm dünyada olduğu gibi Türkiye’de de çevre bilincinin geliştiğini ifade ederek “Daha yaşanır

bir kent ve kırsal alanlar için elbirliği ile çaba göstermeliyiz” dedi. Başkan Şahin, herkesi bu çevre hareketinin içinde olmaya davet etti.

Let’s Do It Türkiye’nin (Haydi Yapalım Türkiye) Pendik merkezdeki final programına çöp toplayarak destek veren Çevre ve Şehircilik Bakanı İdris

Güllüce, tüm katılımcıları tebrik etti. Bakan Güllüce, bu tür çevre hareketlerini yapan Batı’nın ecdadımızı örnek aldığını belirterek, “Medeniyetin kaynağı Anadolu’dan çıkmıştır. Biz, bin yıldır çevreden sorumlu olduğumuzun bilinci ve terbiyesi içindeyiz” dedi.

Bilim, teknoloji ve sanayi şehri: Gebze

Gebze, Türkiye'nin en hızlı büyüyen ve gelişen şehirlerinden. Çevresindeki 10 organize sanayi bölgesi ve 2 bin 500 orta ve büyük ölçekli sanayi kuruluşu ile Türkiye'nin en büyük sanayi merkezlerinden biri. Hem ihracat hem de ithalat üssü olan Gebze, aynı zamanda birçok sektörde üretim ve lojistik merkezi. Gebze bunun yanı sıra Türkiye'nin en büyük bilim ve araştırma kuruluşu TÜBİTAK MAM, Gebze Teknik Üniversitesi, Türk Standartları Enstitüsü, teknoparklar ve ilçede kurulacak Bilişim Vadisi ile bilim, sanayi ve teknoloji kenti.

Zengin tarihi geçmiş

Gebze'nin de içinde bulunduğu, eski Yunanlılar'ın ve Romalılar'ın Bitinya (Bithynie) dedikleri coğrafi bölgenin bilinen en eski tarihi, M.Ö. XII yüzyıla kadar dayanır. Bugün Gebze'nin olduğu yerde, M.Ö. 281-246 yıllarında Kral 1. Nicomede'nin egemenliğindeki Bitinya Krallığı döneminde Dakibyza ve Libysa adında yerleşmeler vardır. Eski Gebze'nin yerine dair söylenenler, işte bu tarihlere aittir.1330 yılında Osmanlılarla Bizans arasında yapılan savaştan sonra Gebze'nin de içinde bulunduğu bölge, Osmanlı

idaresine dahil edilmiştir. Bugünkü Gebze'nin kurucusu Orhan Gazi'dir. Osmanlıların devlet olma çabaları sırasında, Gebze ordugah yerleşimi olarak kullanılmıştır. Osmanlı Beyliği'nin kurulmasında büyük emekleri geçen Akçakoca Bey'in oğlu olan İlyas Çelebi de hem Gebze'nin fethinde hem de kuruluşunda büyük rol oynamıştır. Cumhuriyet'in ilanına kadar kimi zaman İstanbul kimi zaman da Kocaeli'ye bağlı bir kaza olan Gebze, Cumhuriyet'in ilanından sonra yeni iller kanununa göre il olan İzmit'e bağlanmıştır.

Gebze Marmara Bölgesinde Kocaeli'ne bağlı, İzmit Körfezi'nin kuzey batısında yer alan zengin bir tarihi geçmişe sahip, ekonomisi büyük oranda sanayiye dayalı, Türkiye'nin hızla gelişen ve büyüyen bir ilçesidir.

Yolların kavşak noktasında

Kocaeli'nin en büyük ilçesi olan Gebze, Marmara Bölgesi'nin doğusunda, İzmit Körfezi'nin kuzey kesiminde yer alan, zengin bir tarihi geçmişe sahip, kara, hava, demir ve deniz yollarının kavşak noktasında, ekonomisi ağırlıklı olarak sanayiye dayalı, Türkiye'nin hızla gelişen ve büyüyen bir ilçesidir. Nüfusu 2014 yılı sonunda yaklaşık 340 bin dolayındadır.Gebze, Marmara Bölgesi'nde Kocaeli iline

bağlı olarak Anadolu'nun İstanbul'a ve Avrupa'ya bağlantısı konumundaki limanlar, Sabiha Gökçen Hava Limanı, hızlı tren yolu, Marmaray ve E-5, TEM karayolları ile inşası süren Gebze-İzmir Otoyolu ve Körfez Geçiş Köprüsü çevresinde kurulmuştur.

Tarihi turistik ve kültürel zenginlikler

Gebze, İstanbul'u fetheden Fatih Sultan Mehmet'in vefat ettiği Hünkar Çayırı, Mimar Sinan'ın en büyük

yapıtlarından Çoban Mustafa Paşa Külliyesi, Kartacalı ünlü komutan Hannibal'ın Anıt Mezarı, Bizans döneminden kalma 900 yıllık tarihi Eski-hisar Kalesi, İzmit Körfezi'nin en güzel koyu Eski-hisar sahili, Ballıkayalar Vadisi Tabiat Parkı, Eski-hisar Osman Hamdi Bey Müzesi, İbrahim Paşa Çeşmesi ve Malkoçoğlu Mehmet Bey Türbesi ile aynı zamanda bir tarih, kültür ve turizm şehridir.

Yaşayan Şehirler

Sizinle birlikte yaşayan, nefes alan, sağlıklı şehirler inşa etmek, sanılanın aksine, büyük dokunuşlar, yüksek maliyetler gerektirmiyor. Şehirlerimiz hızla değişen, organik yapılara sahipler ve onları daha yaşanabilir hale getirmek bizim elimizde. Hem de çok küçük ama bir o kadar da yaratıcı dokunuşlarla...

Hiç beklemediğiniz bir havada aniden yağmura mı yakalandınız? Bagajınızla veya bisikletinizle merdivenleri çıkmak gerçekten zor değil mi? Hele ki yorulduğunuzda biraz da olsa soluklanacak bir bank bulmak...

Birçok marka açık hava reklamlarında hedef kitlesine vereceği mesaja odaklanırken, bir bilgisayar markası bunun bir adım ötesine geçerek şehrin yaşayan bir parçası olmayı tercih etmiş. "People For Smarter Cities Project" kampanyası kapsamında sürdürülen çalışmadaki amaç, insanları ve yöneticileri içinde yaşadıkları şehri daha iyi yapabilmek adına derin düşünmeye zorlamak olarak tanımlanıyor.

GELECEĞİN TARIM GÖKDELENLERİ: YEŞİL YAŞAM YENİ BİR SEVİYEYE TAŞINIYOR

Fransız bir mimarlık firması tarafından tasarlanan 6 adet gökdelen, yeşil yaşam konseptini kucaklıyor. Proje özel olarak nüfusu, şehirleşme oranı ve demografisi hızla yükselen Çin'in Shenzhen şehri için planlanmış. Yani nüfus artışına bağlı sorunların hayli yüksek olduğu bir bölge..

Peki gökdelenlerde neler mi var? Proje residence daireler, ofisler ve ortak

kullanım alanlarından oluşuyor. Gökdelenleri örneklerinden farklı kılan, dış iskeletinde bulunan bahçeler ve sürekli temiz enerji sağlayacak güneş enerji panelleri. Ayrıca yenilenebilir enerji çözümleri için rüzgar tribünleri de kullanılacak olan gökdelenlerin her biri 396 metre uzunluğunda ve 111 katlı olacak.

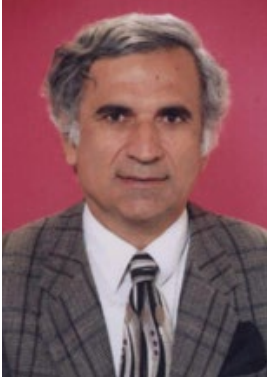
Ulusal nüfusunu hızla artmakta olan Çin hükümeti kendi vatandaşları için yeterli yiyecek üretememe sorunuyla karşı karşıya ve bunun en büyük sebebi de gittikçe daha fazla alanın tarımdan

uzaklaşıp kentleşmesi. İşte projenin asıl can alıcı noktası burada ortaya çıkıyor: her katın dış iskelet kısmında bulunan boş alanlarda tarımsal üretimi yapılabilir.

Her katın çakıl taşı gibi bir dizayna sahip olduğu projede her kat ortadan geçen bir sütunla birbirine bağlı olacak. Mimarlar atık suların geri dönüştürülebileceği bir sistem de geliştirmiş. Projeden yetkili olan şirket amaçlarının teknoloji ve ekodizayn ile iç içe, yeşil ve akıllı şehirler için bir prototip inşa etmek olduğunu belirtti.

Şehir yaşamı birbirimizden uzak ve kopuk olmamalı. Bu anlayışın en güzel örneklerinden biri de Times Square' de sergilenmiş. Meydana yerleştirilen yıldız şeklinde banklarla, meydanı ziyarete gelen kişilerin birbirleriyle etkileşim içine girmeleri amaçlanmıştır.

Prof. Dr. Ünal ALTINBAŞ

Ege Üniversitesi Ziraat Mühendisliği
Toprak Bölümü E. Öğretim Üyesi
Türkiye Sağlıklı Kentler Birliği
Danışma Kurulu Üyesi

Uzun yaşamın kutsallığı: Zeytin ağacı

Zeytin ağacı; zeytingiller (Oleaceae) familyasından olup, bu dünyanın en eski tarımsal kültür ağacıdır. Evrenin yaratılış ve kuruluş efsanelerinde zeytin ağacına yer verilirken, bunun bütün ağaçların ilki olduğu açıklanır ve on bin yıldır da bilinen bir ağaçtır. Zeytin ağacının MÖ 3500 yıllarında Girit adasında yetiştirildiği, MÖ 3000 yıllarında Sami halklarının (İbraniler, Asuriler, Süryaniler, Araplar vb), zeytin üretimiyle uğraştıkları, Smyrnalı (İzmir) Homeros'un (MÖ. 8 yüzyıl), eski Yunanlıların zeytini vücut yağı olarak kullandıkları, MÖ 600'lerde ise Romalıların önemli tarımsal ürünlerden birisinin de zeytin olduğu bilinmektedir. Zeytinin, Yunan mitolojisinde zekâ ve Atina'nın koruyucu tanrıçası Athena'nın, Atinalılara bir armağanı olduğu ve bu bağlamda da Athena bir elinde mızraklı zeytin dalı ile betimlenip simgelenmiştir.

Zeytin ağacı, zeytinlikler adı verilen alanlarda yaşam bulurken, bu ağaçların dağılım coğrafyası 300- 450'deki kuzey ve güney enlemleri arasındaki sıcak ve ılıman Akdeniz iklim tipine sahip bölgelerdir. Denizden 700 m.'lik yükseltiler yanında, 150-200 km karasal iç bölgelere kadar olan alanlarda da rastlanılır. Yabani veya delice olarak tanımlanan zeytin ağaçları ile ağaççıkları (Olea europea var. sylvestris) aşıl原因arak, kültür şekli veya aşılı zeytin (Olea europea var. Oleaster) şeklinde tarımsal üretim zincirinde yerini alırlar (Resim 1).

Zeytin ağacının kışın dökülmeyen derimsi yaprakları, sık dallı, odunu çürümeye karşı son derece dayanıklı, beyazımsı-sarı ve genelde erdişi çiçekleri içerirken, merkezinde sert ve

tek çekirdek içeren eriksi meyveleri, salkım konumunda ve toplu şekilde bulunurlar. Zeytin ağacı dikildikten 4-8 yıl sonra ürün verir ve en yüksek verime 15-20 yıl içerisinde ulaşır. Tohumdan veya çelikleme ile üretilir. Boyu 12-15 m.'ye kadar ulaşır. Yaşam ömrü 500 yıl, 1000 yıl ve hatta 2000 yıla kadar ulaşır. Doğada yaşam bulan en uzun ömürlü ağaç zeytin ağacıdır ve bu nedenle tüm semavi dinlerce kutsal ve ölümsüz ağaç olarak tanımlanırken, sağlık ve bolluğun temeli şeklinde algılanır. Etli meyveli ve yapraklı zeytin dalı, tüm ülkelerde barış simgesi olarak kabul edilir.

Zeytin ağacının ürün verimi ardılıperiyodisite (düzensiz ürün verme) olarak yani bir yıl varsıl, bunu izleyen yıl ise yoksul olarak isimlendirilir. Etli ve yağlı olan meyveleri taze iken veya olgunlaşmamış şekilde yeşil, olgunlaştığında ise parlak siyah bir renk alır. Zeytin meyvesinin % 60-70'i su, % 15-30'u yağ, % 2-6'sı şeker, % 1-3'ü protein, % 1-4 'ü mineral maddeler, % 1-5'i lifli maddeler yanında, fenolik ve antioksidan maddelerden ibarettir. Dalından koparılan zeytin meyvesine acı tadı veren aromatik yapılaşma gösteren ve hidroksil içeren Oleuropein adlı fenolik bir maddedir.

Zeytin ve zeytinyağı %73'e kadar oleik asit yanında, A, D, E ve K vitaminlerini içerdiğinden yüzyıllardır Akdenizlilerin sağlıklı yaşamı, uzun ömrü ve güzelliklerinin kaynağı ve simgesi olmuştur. Zeytinyağının bol polifenollu olması bunun mide koruyuculuğunu ve hücre yenileme potansiyelini artırırken, dermokozmetik kullanımına koşturarak saç dökülmesini ve kepeklenmeyi önlediği, saçları kuvvet-

lendirdiği uzun yıllardır bilinmektedir.

Zeytin tanesinin mekanik olarak preslendikten ve yağa dönüştürülmesinden sonra geriye kalan katı alt ürünü pirina olarak tanımlanır ve 100 kg. zeytin tanesinden 35-45 kg. pirina elde edilerek topraklarda gübre yanında, hayvan yemi olarak da kullanılır. 100 kg. pirinadan da 6.5-7 kg. pirina yağı sonrası, 60-70 kg. da pirina posası oluşur ve bu madde de yakacak olarak ekonomik zincire dahil edilir.

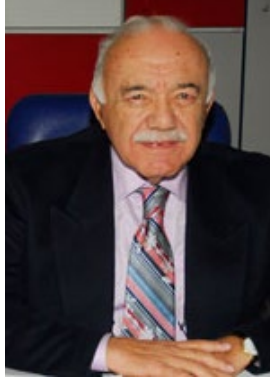
Yukarıda önemi açıklanmaya çalışılan zeytin ağacının ve yaşam ortamları olan zeytinlik alanların korunmasına yönelik yasaların ülkemizde ilk olarak uygulanmaya konulması; 3573 Sayılı "Zeytinciliğin Islahı ve Yabanilerin Aşıl原因ırılması Hakkında Kanun" ile 1939 yılına tarihlenir. Bu yasanın en önemli ilkesinin, zeytin ağaçlarının izinsiz kesilip sökülemeyeceğini, zeytinlik alanlarının daraltılamayacağını, sosyal tesisler ile altyapı hizmetleri için bu alanlarda %10'dan fazla yapı-

laşmaya izin verilemeyeceğini kayıt altına almasıdır.

Sonuç olarak söylenebilir ki; zeytin ağacı zenginliğin, bolluğun, ölümsüzlüğün simgesi, ürünü ise güzelliğin iksiridir. Zeytin ağacı; akıl ve zaferin, zeytin dalı; barışın, zeytinyağı ise saflık ve sadeliğin yansıtılmış şeklidir.

Resim 1. Ağaçların ilki ve kralı, ölümsüz, sağlık kaynağı zeytin ağaçları ve bir zeytinlik

Erdem SAKER

Bursa Büyükşehir
Belediyesi Eski Başkanı
Türkiye Sağlıklı Kentler Birliği
Danışma Kurulu Üyesi

Kesmeyin, NAKLEDİN...

ZEYTİN ve ZEYTİNYAĞI, çocukluğumdan beri evimizin sofralarından hiç eksik olmayan, zevkle yenen gıdaları idi, bizim evde tüm yemekler, pilav dahil, zeytinyağı ile pişerdi, halen de öyle pişiyor. ZEYTİN AĞACI da çocukluğumu süsleyen bir doğa parçasıydı, ilkokul öncesi çocukluğum Umurbey'de geçmişti, zeytinlikler köyümüzün adeta hazinesiydi.

Zeytin ağacı doğanın çok uzun ömürlü, ki Anadolu'da 2000 yaşını, Kuzey Kıbrıs'ta 1000 yaşını aşmış olanları var ve halen zeytin üretiyorlar, sağlam yapılı, göze batmayan görüntüsüyle sesi sedası çıkmayan mütevazı bir varlığı, ama insan için, meyvesinden, yaprağına, çekirdeğine kadar çok önemli bir sağlıklı yaşam pınarı. Akdeniz ülkelerinin önde gelen bir tarım örtüsü, en zengini İspanya, ardından İtalya, Yunanistan ve Türkiye geliyor. Zeytin ağacını diktiğinizde veya yabani zeytini aşıladığınızda 20 yaşından itibaren verimli ürün vermeye başlıyor ve 35 ile 150 yaşları arasında olgunluk çağını yaşıyor ve dolu dolu zeytin üretiyor.

Türkiye olarak bir süre önce 6000 zeytin ağacı katliamını izledik, o gözleri yaşlı kadınlarımızı gördükçe bizim de içimiz yandı, hele o canavar makinelerin devirdiği ağaçlar üzerindeki, tam toplanmaya hazır hale gelmiş zeytin danelerini, bir daha onlara sahip olamayacaklarını bilerek ve de ağlayarak toplamaya çalışan köylülerimizi izlemek çok acı idi...

Benim için bu acının bir başka yönü var, eğitim süreçlerinde zeytin yetiştirmeyi öğretenlerin ve öğrenenlerin çözüme yönelik hiç seslerinin çıkmaması bana ayrı bir acı veriyor, oysa çözüm var, aşağıda sizlere, birebir uygulama örneğini sunacağım çözüm,

KESME/NAKLET ÇÖZÜMÜ! Nasıl mı, gelin izleyin;

Ben, halen arazisinin yarısı zeytinlik olan bir yerleşim projesi inşaatında çalışıyorum. Proje alanı 44 dönüm, arazinin yarısı zeytinlik, kendisinden projenin yapımını istediğimiz mimar proje alanını gördüğünde, projeyi bir şartla, zeytin ağaçlarının hiçbirinin yok edilmemesi şartıyla yapacağını söyledi, firmamız da yaptırdığı araştırma sonucu, zeytinleri nakledebileceğini öğrenerek bu sözü verdi. Ve inşaatın başlama safhasına gelindiğinde, benim daha önce beraber çalıştığım, bu konuda tecrübeli bir orman mühendisi nezaretinde zeytin ağaçlarının nakil işlemi başladı, önce ağaçlar budandı, ardından inşaat makinesi ile kökleri gereği büyüklükte kesilerek bir depo alanına dikilerek korumaya alındı.

Evlerin bahçelerinin ve de sistemin ortak alanlarının düzenlenmesine yönelik peyzaj projesine göre, her evin bahçesine 3'er adet zeytin ağacı yerleştirildi, sosyal tesislerin terasına, yanlış okumadınız, diğer bir deyimle bir apartmanın terasına ve de sitenin içinden dere akan rekreasyon alanına zeytin ağaçları nakledildi, inşaatı biten binaların bahçeleri şekillendikçe de nakledilmeye devam ediliyor.

Geçen iki sene önce nakledilen ağaçlar bu sene zeytin üretti, geçen toplandı ve tuzlandı, sofralarda yerlerini aldılar, inanıyorum ki bu zeytinlerin tadı bir başka olacak, içleri, karar verenlerin azmi, nakleden uzmanların bilgi ve maharetiyle dolu olacak...

Yazımın içinde bu anlattıklarımı fotoğraflarla da sizlere sunuyorum ve başka çözüm bulamayıp, ille de zeytinlik

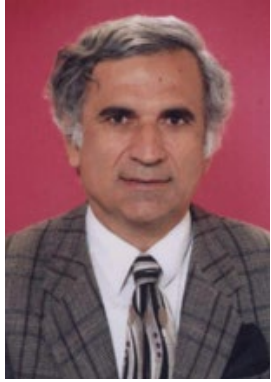

alanda proje uygulamak zorunda olan herkese, başta İstanbul-İzmir Otoyolu İnşaatı sorumlularına sesleniyorum;

Sadece zeytinlik alanlarda yaşayanların değil, ülkemizin tüm insanların ve gelecek nesillerimizin çok değerli gıda pınarını yok etmeyin, insanlığın ve doğanın bu çok uzun ömürlü paha biçilmez değerdeki varlığına sahip çıkın...

İlgi duyan herkese, tecrübemizi aktarmaya hazırız...

Prof. Dr. Ünal ALTINBAŞ

Ege Üniversitesi Ziraat Mühendisliği
Toprak Bölümü E. Öğretim Üyesi
Türkiye Sağlıklı Kentler Birliği
Danışma Kurulu Üyesi

GDO'ya bilimsel yaklaşım

Kolej öğrencisi
Özhan Koray
BİBEROĞLU Ege
Üniversitesi Ziraat
Mühendisliği Toprak
Bölümü E. Öğretim
Üyesi Prof. Dr. Ünal
ALTINBAŞ'a zeytin
ağacının genetik
konumu bağlamında
GDO'ya dair merak
edilenleri sordu.

Kimi sözcükler vardır kulağa hoş gelir, kimileri ise yabancı ve ürkütücü. Son yıllarda başta güzel ülkemiz Türkiye'de olduğu gibi dünya gündemine de yoğun olarak oturan bu üç harf neyin nesi acaba? Ben de bu görevi sağlıklı bir şekilde Türkiye Sağlıklı Kentler Birliği kurumunun yayımladığı KENTLİ Dergisi okuyucularına açıklamak ve bilgilendirmek bağlamında, konunun uzmanlarından ve yılların üniversite öğretim üyesi, bilge insan Ege Üniversitesi'nden emekli Prof. Dr. Ünal Altınbaş'a sordum.

■ **Sayın Profesör, öncelikle sınırlı zamanınızı bana ayırdığınız için KENTLİ Dergisi adına sizlere teşekkür ederim. Nedir bu GDO, şimdiye kadar öğrendiğimiz yazım ve konuşma kurallı Türkçe sözcüklerine pek uyum sağlamayan GE DE O?**

Sevgili Koray, GDO, açılım olarak "Ge-

netiği Değiştirilmiş Organizmalar" yani canlıları veya başka bir anlatımla trasgenik özellikli biyolojik çeşitliliği tanımlar. Sizlerin de çok iyi bildiği gibi çevremizde görebildiğimiz tüm canlı ve cansız varlıkların kendilerini simgeleyen en küçük birimleri vardır. Bu birimler cansız varlıklarda atom, canlılarda ise hücre olarak isimlendirilir. Temelde canlı varlıklar 1. İnsan da içeren hayvanlar, 2. Bitkiler ve 3. Çok küçük canlılar veya mikro organizmalar şeklinde sınıflandırılırlar. Canlıların en küçük yapı elemanı olan hücre, dışarıdan merkeze doğru 1. Hücre zarı, 2. Sitoplazma ve 3. Çekirdek'ten (nükleus) oluşur. İşte bu çekirdeğin içerisinde her canlının tüm özelliklerini taşıyan kromozomlar ve bunlarda da her canlının tüm özelliklerini içeren ve bunların genlerinde bulunan DNA, RNA'lar ile soydan soya kalıtımla geçmesini sağlayan özellikleri vardır. Canlılara yani yaşayan varlıklara ait tüm özellikler, bu genler vasıtası ile daha sonraki nesillere doğal olarak aktarılır. İşte bu aktarılma sürecinde var olan bu genlere dışarıdan yani çevreden teknik bir müdahale ile başka bir gen ilave edilirse, genlerin doğal özellikleri üzerinde fiziksel ve kimyasal değişimlere neden olunur. Yani bir canlının gen sıralanmasını değiştirmek veya o canlıda olmayan başka bir özelliğin o canlı genine yüklemek işlevi şeklinde de açıklanabilir. Bu etkinlikte bir canlıdan bir başka canlıya gen aktarılması olayıdır ki, bu işlemde aktarma, kesme, yapıştırma, çoğaltma yöntemleri ile işlerlik kazanır. Başka bir anlatımla veya bu teknik süreçlerden sonra genetiği değiştirilmiş veya yapısı bozulmuş sağlıksız ve beslenmede korku canavarları yaratan yeni canlıların çevremizde özgürce

yaşamalarına davetiye çıkarılmış veya olanak sağlanmış olunur. Kimi zaman da böyle yaratılan canlılardan elde edilen gıdalar da Frankeştayn gıdaları olarak da tanımlanır. Şöyle ki, pamukta akrep geni, patatesten tavuk geni, domatesten balık geni yanında, kolera bakterisi geni taşıyan yonca gibi, genomlarında kendi türlerine ait olmayan genlerin varlıkları korkutucu ve ürkütücü sonuçları yaratır.

■ **Bu bilinenlere rağmen, arzu edilmeyen bu canlıların oluşumuna ve üretimine neden izin veriliyor?**

Tabi bunun da nedenleri var. Başlangıçta açlık nedeniyle sorun çözmekti. Ancak temel neden daha fazla veya daha yüksek ürün ki verimlilik on katı kadar artırılabilir, kısa zamanda ve

geniş coğrafyada üretim ve sonuçta daha çok kazanç, yani getirim, yani para. Ancak GDO ürün tohumları pahalıdır ve ancak bir defaya mahsus üretim zincirinde kullanılabilir.

■ **İnsan ve hayvan sağlığına zararlı bu ürünler ilk bakışta neler olabilir?**

Bu ürünlerden ilk bakışta mısır, kanola, soya, patates, domates, pamuk, pirinç, yer fıstığı vb. gelmektedir. Örneğin genetiği değiştirilmiş mısır nişastasından yapılan şekerler, çikolatalı ürünler, glikoz şurubu, un, kola, meyve suları, bisküvi, kraker, kaplamalı çerezler, dondurma, pasta, jelibon, gofret, hazır çorbalar, pudding ve bebek mamaları, süt tozu, mısır yağı, nişasta vb. 700 ayrımlı gıda maddesinde; soya ise 900 çeşit

gıda üretiminde katkı maddesi olarak kullanılmaktadır. Başka bir anlatımla genetiği değiştirilmiş mısır ve soyadan üretilen yağ, un, nişasta, glikoz şurubu, sakkaroz, fruktoz vb. yapılan şekerler ve yağlar günlük tükettiğimiz yüzlerce gıda ürünlerinde yoğun olarak bulunmaktadır. Bu gıdaların insan sağlığına doğrudan olumsuz etkilerinin başında "OBEZİTE", yani aşırı şişmanlık, oluşturmaları gelmektedir. Benzer şekilde "Genetiği Değiştirilmiş Organizmalar" yüksek alerji riski taşırlar, kullananlara toksik etkisi yaparlar ve insan ve hayvanların bağışıklık sistemini bozarlar. Sindirim sistemine zararlıdır ve merkezi sinir sisteminde bozulmalara yol açarlar. Potansiyel kanserojendirler. Kas ağrıları yanında, kısırılık ve doğum anomalilerine ortam hazırlarlar. Bu arada

mısır ve soyaı yem olarak tüketen tavuk ile diğer süt ve etlerinden yararlandığımız hayvanların yumurta, süt ve et özellikleri bozulur. Bu arada ülkemizin doğal biyolojik tür zenginliği ve başta da yararlı böcekler yok olurken, biyolojik genetik kirliliği yaratırlar, çevrenin ekolojik dengeleri, habitatı, bozulur ve çevresine binlerce yılda uyum sağlamış yerli canlının yaşam hakkı elinden alınmış olunur.

■ **Mademki bu GDO'lu ürünler sağlık yönünden zararlı, neden bizler bu ürünleri üretiyoruz?**

Temelde bu ürünlerin ülkemizde üretilmesinden ziyade, bu ürünler dış alımlar yoluyla başka ülkelerden, ülkemizdeki kimi yerli ve yabancı firmalarca ithal edilmekte ve sonuçta yerli gıda sanayinde yoğun kullanım ortamı yaratılmaktadır. Bu ürünlerin üretilmesi için ilk araştırmalar 1985'te ABD'de başlatıldı ve 1996 yılında da ticari anlamda yoğun üretimine geçildi.

■ **Peki Sayın Profesör, GDO'dan kurtuluş umudu yok mudur?**

Tabii ki vardır. Şayet bizler bitkisel ve hayvansal kökenli canlıların fiziksel çevre ile uyum içerisinde ve ekolojik dengeler bağlamında soyalarının sürekliliği ve sürdürülebilirliğinde karşılıklı doğal dengelerin kurulması ve doğal yaşamlarına izin verilmesi yanında organik veya biyolojik tarımın yaygınlaştırılması ile mümkün olacağı anlayışını beyinlere iyi yükleyebilirsek... Unutulmamalıdır ki, biyolojik genler ile yaşadığı çevre arasında karmaşık ve karşılıklı doğal bir ilişki söz konusudur. Çünkü doğal biyolojik çeşitliliğin korunması ve doğal yapının sürdürülebilirliği, kaybolmaya yüz tutmuş ekosistemlerin korunması, endemik canlılar

ile tehlike altında olan seçkin özellik içeren ve bunun devamı niteliğindeki biyolojik alanların bir bütünlük içerisinde algılanması, yörenin ve çevresel bütünlüğün sürekliliği için mutlaklıdır. Çevresel doğal yapılar bozulur ve tahrip edilirse, binlerce ve hatta milyonlarca yılda kurulan ekolojik dengeler bozulur ve çevresel olumsuzluklar ve doğanın yok oluşu geometrik (katlanan) bir sayısal bağlamda yoğunlaşarak artış gösterir. Buralarda bulunan biyolojik doku ve bunun içinde bulunduğu habitatın ve jeomorfolojik yapının etkilenmesi, zincirleme bozulmalara ve sonuçta insan yaşamını da olumsuz etkileyecek çok önemli sorunlar yumağının başlangıcı ve devamı anlamına gelir. Çünkü doğada bulunan bitkisel türlerin tümü bir başlangıç ve son arasında gidip gelen bir yaşam dizgesi içerirler. Benzer şekilde alanda var olan her bir canlı türün işlev ve biçimi ayrımlı da olsa, her bir elemanın büyüme ve üremesini sağlayan güvenli bir doğal ortamları veya dinamik bir yaşam (var olma) sisteminin oluşturulmuş olması söz konusudur. Mevcut doğal çevrede bir maddeden

diğerine akan enerji denetimlidir. Bu alanlarda işlevi ve biçimi ayrımlı olan her bir doğal elemanın büyüme ve üremesini sağlayan güvenli bir ortam binlerce yılda şekillenmiştir. Sonuçta canlı doğada ve fiziksel yapıda sürekli ve uyumlu bir değişim (dönüşüm) zinciri oluşmuştur ve buradaki ekolojik dengeler de çevredeki temelsel bütünlüğü sergiler. Kimyasal gübreler ve kimyasal ilaçlar kullanılmadan, kendi topraklarımızın bitki ve hayvan genlerini içeren sertifikalık bitkisel tohumluk ve hayvan ırklarının ülkemiz üretim alanlarına uyarlanması zorunlu olmalıdır. Bu arada dış alımlarla GDO'lu veya transgenik gıdaların, bitkisel tohumların ve hayvansürünlerin ülkeye olan girdilerine yönetsel ve yasal olarak izin verilmemeli, gümrüklerde ve karantinalarda GDO'lu ürünler konunun uzmanları tarafından çok iyi denetlenmelidir.

■ **Özhan Koray BİBEROĞLU:**

Sayın Profesör, verdiğiniz bu kısa ve doyurucu bilimsel bilgilere KENTLİ Dergisi adına içtenlikle teşekkür ederim.

Türkiye Sağlıklı Kentler Birliği Üyeleri

✘	Abana Belediyesi / Kastamonu
Tel: 0366 564 11 65 Web: www.abana-bld.gov.tr	
✘	Adalar Belediyesi / İstanbul
Tel: 0216 382 78 50 Web: www.adalar.bel.tr	
✘	Altınova Belediyesi / Yalova
Tel: 0226 461 29 40 Web: www.altinova.bel.tr	
✘	Amasra Belediyesi / Bartın
Tel: 0378 315 10 81 Web: www.amasra.bel.tr	
✘	Antalya Büyükşehir Belediyesi
Tel: 0242 249 50 00 Web: www.antalya.bel.tr	
✘	Avanos Belediyesi / Nevşehir
Tel: 0384 511 40 64 Web: www.avanos.bel.tr	
✘	Aydın Büyükşehir Belediyesi
Tel: 0256 226 63 52 Web: www.aydin-bld.gov.tr	
✘	Balçova Belediyesi / İzmir
Tel: 0232 455 20 00 Web: www.balcova.bel.tr	
✘	Bandırma Belediyesi / Balıkesir
Tel: 0266 711 11 11 Web: www.bandirma-bld.gov.tr	
✘	Bayındır Belediyesi / İzmir
Tel: 0232 581 50 00 Web: www.bayindir.bel.tr	
✘	Bilecik Belediyesi
Tel: 0228 212 11 68 Web: www.bilecik.bel.tr	
✘	Burdur Belediyesi
Tel: 0248 233 53 90 Web: www.burdur-bld.gov.tr	
✘	Bursa Büyükşehir Belediyesi
Tel: 0224 234 00 87 Web: www.bursa.bel.tr	
✘	Çankaya Belediyesi / Ankara
Tel: 0312 488 88 00 Web: www.cankaya.bel.tr	
✘	Darende Belediyesi / Malatya
Tel: 0422 615 25 00 Web: www.darende.bel.tr	
✘	Denizli Büyükşehir Belediyesi
Tel: 0258 265 21 37 Web: www.denizli.bel.tr	
✘	Didim Belediyesi / Aydın
Tel: 0256 811 26 60 Web: www.didim.bel.tr	
✘	Edirne Belediyesi
Tel: 0284 213 91 40 Web: www.edirne.bel.tr	
✘	Erzurum Büyükşehir Belediyesi
Tel: 0442 233 00 04 Web: www.erzurum.bel.tr	

✘	Gebze Belediyesi / Kocaeli
Tel: 0262 642 04 30 Web: www.gebze.bel.tr	
✘	Gölcük Belediyesi / Kocaeli
Tel: 0262 412 10 12 Web: www.golcuk.bel.tr	
✘	Hatay Büyükşehir Belediyesi
Tel: 0326 214 91 90 Web: www.hatay.bel.tr	
✘	Isparta Belediyesi
Tel: 0246 211 61 61 Web: www.isparta.bel.tr	
✘	İstanbul Büyükşehir Belediyesi
Tel: 0212 455 14 00 – 01 Web: www.ibb.gov.tr	
✘	İzmir Büyükşehir Belediyesi
Tel: 0232 482 11 70 Web: www.izmir.bel.tr	
✘	Kadıköy Belediyesi / İstanbul
Tel: 0216 542 50 55 Web: www.kadikoy.bel.tr	
✘	Kadirli Belediyesi / Osmaniye
Tel: 0328 718 10 39 Web: www.kadirli.bel.tr	
✘	K. Maraş Büyükşehir Belediyesi
Tel: 0344 223 50 72 Web: www.kahramanmaras.bel.tr	
✘	Karşıyaka Belediyesi / İzmir
Tel: 0232 399 43 03 Web: www.karsiyaka.bel.tr	
✘	Kırıkkale Belediyesi
Tel: 0318 224 27 61 Web: www.kirikkale-bld.gov.tr	
✘	Kırşehir Belediyesi
Tel: 0386 213 44 85 Web: www.kirsehir.bel.tr	
✘	Kocaeli Büyükşehir Belediyesi
Tel: 0262 318 10 10 Web: www.kocaeli.bel.tr	
✘	Malkara Belediyesi / Tekirdağ
Tel: 0282 427 10 33 Web: www.malkara.bel.tr	
✘	Menteşe Belediyesi / Muğla
Tel: 0252 214 48 80 Web: www.mentese.bel.tr	
✘	Mersin Büyükşehir Belediyesi
Tel: 0324 231 88 80 Web: www.mersin.bel.tr	
✘	Mezitli Belediyesi / Mersin
Tel: 0324 358 10 05 Web: www.mezitli.bel.tr	
✘	Mudanya Belediyesi / Bursa
Tel: 0224 544 16 50 Web: www.mudanya.bel.tr	
✘	Muğla Büyükşehir Belediyesi
Tel: 0252 214 18 46 Web: www.mugla.bel.tr	

✘	Nilüfer Belediyesi / Bursa
Tel: 0224 441 16 03 Web: www.nilufer.bel.tr	
✘	Odunpazarı Belediyesi / Eskişehir
Tel: 0222 217 30 30 Web: www.odunpazari.bel.tr	
✘	Ordu Büyükşehir Belediyesi
Tel: 0452 225 01 04 Web: www.ordu.bel.tr	
✘	Ortahisar Belediyesi
Tel: 0462 224 40 71 Web: www.trabzon.bel.tr	
✘	Osmancık Belediyesi / Çorum
Tel: 0364 611 43 23 Web: www.osmancik.bel.tr	
✘	Osmangazi Belediyesi / Bursa
Tel: 0364 611 43 23 Web: www.osmancik.bel.tr	
✘	Osmaniye Belediyesi
Tel: 0 328 440 00 80 Web: www.osmaniye-bld.gov.tr	
✘	Pamukkale Belediyesi / Denizli
Tel: 0258 213 76 67 Web: www.pamukkale.bel.tr	
✘	Pendik Belediyesi / İstanbul
Tel: 444 81 80 Web: www.pendik.bel.tr	
✘	Serdivan Belediyesi / Sakarya
Tel: 0264 211 1050 Web: www.serdivan.bel.tr	
✘	Tepebaşı Belediyesi / Eskişehir
Tel: 0222 320 54 54 Web: www.tepebasi.bel.tr	
✘	Toroslar Belediyesi / Mersin
Tel: 0324 322 72 00 Web: www.toroslar-bld.gov.tr	
✘	Trabzon Büyükşehir Belediyesi
Tel: 0462 322 46 01 Web: www.trabzon.bel.tr	
✘	Urla Belediyesi / İzmir
Tel: 0232 754 10 88 Web: www.urla.bel.tr	
✘	Ürgüp Belediyesi / Nevşehir
Tel: 0384 341 70 76 Web: www.urgup.bel.tr	
✘	Yalova Belediyesi
Tel: 0226 813 98 46 Web: www.yalova.bel.tr	
✘	Yenipazar Belediyesi / Aydın
Tel: 0256 361 30 04 Web: www.yenipazar.bel.tr	

Türkiye Sağlıklı Kentler Birliği Sağlık Okuryazarlığı Kitabı

Kitap istekleriniz için: skb@skb.org.tr

2005

